CYNGOR SIR CEREDIGION COUNTY COUNCIL

Adroddiad Monitro'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol

Ebrill 2020 - Mawrth 2021

Awdur: Michael Smith, Polisi a Pherfformiad

Cymeradwywyd gan y Cabinet:

Dyddiad Cyhoeddi:

Mae'r adroddiad hwn ar gael yn Gymraeg ac yn Saesneg ar wefan y Cyngor yn: http://www.ceredigion.gov.uk/your-council/strategies-plans-policies/equality-diversity/strategic-equality-plan-objectives/

Os oes angen copi caled o'r adroddiad arnoch neu gopi mewn fformat gwahanol, er enghraifft print mawr, fersiwn sain neu fformat Word ar gyfer darllenwyr sgrin, cysylltwch â:

Michael Smith
Swyddog Cydraddoldeb ac Ymgysylltu
Cyngor Sir Ceredigion
Neuadd Cyngor Ceredigion
Penmorfa
Aberaeron SA46 OPA

Ebost: clic@ceredigion.gov.uk

Draft

Rhagair

Croeso i adroddiad monitro blynyddol cyntaf ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2020/24 sydd newydd ei ddiwygio, sef *'Ceredigion Teg a Chyfartal'.* Mae'r adroddiad hwn yn cwmpasu'r cyfnod 2020/21 ac yn cyd-fynd â blwyddyn gyfan o fyw o dan reolau a chanllawiau Covid-19. Bu'n flwyddyn anodd a heriol, ond mae'r pandemig wedi dangos pa mor bwysig yw hi i fynd i'r afael ag anghydraddoldebau. Bydd rhaid i gydraddoldeb gael lle blaenllaw yn ein cynlluniau adfer yn dilyn effeithiau Covid-19.

Mae'r adroddiad monitro blynyddol yn olrhain cynnydd i ddangos sut rydym wedi bodloni pum Amcan Cydraddoldeb *'Ceredigion Teg a Chyfartal'.*

1. Cyflogwr Cyfle Cyfartal Enghreifftiol
2. Meithrin Perthnasoedd Da a Mynd i'r Afael â Rhagfarn
3. Ymgysylltu a Chyfranogi
4. Urddas, Parch a Mynediad i Wasanaethau
5. Addysg Deg a Chynhwysol

Mae cydraddoldeb wrth wraidd y gwasanaethau a ddarparwn a'n gwerthoedd yma yng Nghyngor Sir Ceredigion. Mae cydraddoldeb yn thema drawsbynciol yn ein Strategaeth Gorfforaethol. Rydym yn ystyried anghenion a materion cydraddoldeb yn ofalus wrth wneud penderfyniadau ac mae cydraddoldeb yn rhan annatod o'n Hasesiadau Effaith Integredig. Mae *'Ceredigion Teg a Chyfartal'* hefyd yn weithredol ar draws pob adran o'r Cyngor a phob un o'r gwasanaethau a ddarparwn. Byddwn yn ceisio gwneud Ceredigion yn lle mwy teg a mwy cyfartal wrth i ni ailadeiladu yn dilyn pandemig Covid-19.

Eifion Evans
Prif Weithredwr

Y Cyng. Ellen ap Gwynn
Arweinydd a Hyrwyddwr Gweithredol Cydraddoldeb

Cynnwys:

		Rhif y dudalen
1.	**Cefndir**	5
1.1	Y Ddyletswydd Cydraddoldeb Gyffredinol	5
1.2	Dyletswyddau Cydraddoldeb Penodol y Sector Cyhoeddus yng Nghymru	6
2.	**Sut rydym yn cyflawni'r Dyletswyddau Cydraddoldeb**	7
2.1	Llywodraethu Corfforaethol	7
2.2	Cynllun Cydraddoldeb Strategol ac Amcanion	7
2.3	Nodi, Casglu a Dadansoddi Gwybodaeth Cydraddoldeb	9
2.4	Ymgynghori ac Ymgysylltu	10
2.5	Asesu Effaith	11
2.6	Hyfforddiant Staff	11
2.7	Trefniadau Caffael	11
2.8	Hygyrchedd	12
3.	**Cynnydd o ran cyflawni ein hamcanion cydraddoldeb penodol 2020-21**	12
	Atodiad: Adroddiad Monitro Amcanion Cydraddoldeb y Cynllun Gweithredu	15

Draft

1. Cefndir

1.1 Y Ddyletswydd Cydraddoldeb Gyffredinol

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn rhoi dyletswydd sector cyhoeddus ar Awdurdodau Lleol i ystyried anghenion pob unigolyn yn eu gwaith bob dydd, wrth ddatblygu polisïau, darparu gwasanaethau ac mewn perthynas â'r cyhoedd a'u gweithwyr eu hunain. Mae'r Ddeddf yn ei gwneud hi'n ofynnol i gyrff cyhoeddus roi sylw dyledus i'r canlynol:

- Dileu gwahaniaethu'n anghyfreithlon, aflonyddu neu erledigaeth ac unrhyw ymddygiad arall a waherddir gan y Ddeddf.
- Hybu cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a phobl nad ydynt yn ei rhannu.
- Meithrin perthnasoedd da rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a phobl nad ydynt yn ei rhannu.

Mae'r Ddeddf Cydraddoldeb yn ei gwneud hi'n anghyfreithlon i wahaniaethu yn erbyn pobl sydd â 'nodwedd warchodedig'. Y nodweddion gwarchodedig yw:

- Oedran
- Anabledd
- Ailbennu rhywedd
- Priodas a phartneriaeth sifil
- Beichiogrwydd a mamolaeth
- Hil
- Crefydd neu gred (gan gynnwys diffyg cred)
- Rhyw
- Cyfeiriadedd rhywiol

<u>Ymrwymiad i'r Gymraeg</u>

Nid yw'r modd y caiff y Gymraeg ei hybu a'i defnyddio yn rhan o'r Ddeddf Cydraddoldeb ac yn lle hynny mae'n cael sylw yn y gofynion a nodir ym Mesur y Gymraeg 2011. Fodd bynnag, yng Ngheredigion mae'n bwysig ystyried gofynion y Gymraeg ochr yn ochr â nodweddion gwarchodedig y Ddeddf Cydraddoldeb er mwyn hyrwyddo dull cyfannol at ystyried anghenion

Drafft

pob cymuned wrth lunio a darparu gwasanaethau. O dan ofynion Mesur y Gymraeg 2011, mae'n ofynnol i Gyngor Sir Ceredigion sicrhau bod gwasanaethau Cymraeg yn cael eu cynnwys wrth gynllunio a darparu gwasanaethau, a bod gwasanaethau Cymraeg yn cael eu cynnig i siaradwyr Cymraeg heb iddynt orfod gofyn amdanynt (h.y. y cysyniad o'r cynnig gweithredol).

Wrth ystyried sut i hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol a'r rhai nad ydynt yn ei rhannu, mae'n rhaid i'r Cyngor hefyd feddwl am yr angen i wneud y canlynol:

- Dileu neu leihau effaith yr anfanteision a ddioddefir gan bobl oherwydd eu nodweddion gwarchodedig.
- Cymryd camau i ateb anghenion pobl o grwpiau nodweddion gwarchodedig os ydynt yn wahanol i rai pobl eraill.
- Annog pobl o grwpiau gwarchodedig i gymryd rhan mewn bywyd cyhoeddus neu weithgareddau eraill os yw'r nifer sy'n cymryd rhan yn anghymesur o isel. Mae'n rhaid i'r Cyngor hefyd roi sylw arbennig i'r modd y bydd yn mynd i'r afael â rhagfarn ac yn hyrwyddo dealltwriaeth a pharch at ei gilydd.

1.2 Dyletswyddau Cydraddoldeb Penodol y Sector Cyhoeddus yng Nghymru

Mae'r Dyletswyddau Penodol yng Nghymru wedi eu hamlinellu yn Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011 a ddaeth i rym ar 6 Ebrill 2011, ac mae'n nodi y bydd y cyrff a restrir yn cyflawni'r gofynion canlynol:

- Adroddiad Monitro Blynyddol
- Cynllun Cydraddoldeb Strategol
- Gosod Amcanion
- Casglu a Dadansoddi Gwybodaeth am Gydraddoldeb
- Gwybodaeth Cydraddoldeb Defnyddwyr Gwasanaeth
- Gwybodaeth Cydraddoldeb y Gweithlu a Gwahaniaethau Tâl y Gweithlu
- Ymgynghori ac Ymgysylltu
- Asesu Effaith
- Hyfforddiant Staff
- Caffael

Draft

- Hygyrchedd

2. Sut rydym yn cyflawni'r Dyletswyddau Cydraddoldeb

Mae'r Adroddiad Monitro Cydraddoldeb yn adeiladu ar ein gwaith blaenorol ar gydraddoldeb, gan gwmpasu ymrwymiad eang i fodloni gofynion Deddf Cydraddoldeb 2010, gan gynnwys Dyletswyddau Cydraddoldeb Penodol y Sector Cyhoeddus yng Nghymru a ddaeth i rym ar 6 Ebrill 2011. Mae'r adroddiad yn amlinellu sut mae'r Cyngor yn gwneud cynnydd yn erbyn ei ddyletswyddau cydraddoldeb o 1 Ebrill 2020 i 31 Mawrth 2021.

2.1 Llywodraethu Corfforaethol

I ddangos ei ymrwymiad i'r agenda cydraddoldeb, mae'r Cyngor wedi enwebu'r Arweinydd fel yr Hyrwyddwr Cydraddoldeb a'r Gymraeg. Cafodd yr Hyrwyddwr Cydraddoldeb ei gefnogi gan y Swyddog Cydraddoldeb ac Ymgysylltu o fewn yr Adran Polisi a Pherfformiad.

I gefnogi'r agenda cydraddoldeb, mae Gweithgor Cydraddoldeb Corfforaethol wedi cael ei sefydlu. Mae aelodau'r grŵp yn cynrychioli swyddogion arweiniol ar draws meysydd gwasanaeth yr Awdurdod, gydag Arweinydd y Cyngor yn cadeirio'r cyfarfodydd. Mae'r Gweithgor Cydraddoldeb Corfforaethol yn gyfrifol am gyfrannu at ddatblygiad strategol, monitro ac adolygu er mwyn gweithredu'r Cynllun Strategol Cydraddoldeb. Mae cydraddoldeb yn thema drawsbynciol yn ein Strategaeth Gorfforaethol 2017-2022.

2.2 Cynllun Cydraddoldeb Strategol Ceredigion a Gosod Amcanion

Adroddiad Monitro'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol ar gyfer 2020/21 yw'r adroddiad cyntaf ar gynnydd ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2020-24, *'Ceredigion Teg a Chyfartal'.* Mae'r cynllun a'r dogfennau cysylltiedig i'w gweld yn http://www.ceredigion.gov.uk/your-council/strategies-plans-policies/equality-diversity/strategic-equality-plan-objectives/

Er mwyn ysgogi gwelliannau cydraddoldeb, mae'n ofynnol i'r Cyngor osod Amcanion Cydraddoldeb fel rhan o'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol. Ymgysylltwyd ac ymgynghorwyd i lywio a chynhyrchu *'Ceredigion Teg a Chyfartal 2020-24'.* Roedd hyn wedi helpu i sicrhau ein bod yn bodloni anghenion cysylltiedig â chydraddoldeb a'r materion a wynebir gan bobl

Drafft

Ceredigion. Gweithiom mewn partneriaeth ar yr ymgynghoriad â chyrff cyhoeddus eraill yn yr ardal. Roedd yr ymgynghoriad wedi cynnwys arolwg rhanbarthol a digwyddiadau ymgysylltu lleol.

Trwy ddadansoddi adborth o'r ymgynghoriad a 'phwyso a mesur' y gwahanol fathau o ddata a thystiolaeth (gan gynnwys casgliadau o Adroddiad y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol *'A yw Cymru'n Decach?)*, mae'r materion y barnwyd eu bod yn fwyaf perthnasol wedi cael eu dwyn ymlaen i'r Amcanion Cydraddoldeb terfynol.

Cafodd y Cynllun Cydraddoldeb Strategol a'r Amcanion Cydraddoldeb arfaethedig eu cyflwyno i'r Pwyllgor Cydlynu Trosolwg a Chraffu ar 14 Tachwedd 2019. Cafwyd cefnogaeth gyffredinol i'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol a gwnaethpwyd argymhelliad i'r Cabinet gymeradwyo'r cynllun a'r amcanion cydraddoldeb; a gwireddwyd hyn ar 17 Mawrth 2020.

Mae *'Ceredigion Teg a Chyfarfod 2020-24'* yn cynnwys pum Amcan Cydraddoldeb a Chynllun Gweithredu i helpu i gyflenwi'r amcanion. Y pum Amcan Cydraddoldeb yw:-

1. **Cyflogwr Cyfle Cyfartal Enghreifftiol**
   Bod yn gyflogwr cyfle cyfartal, gyda staff sydd wedi'u hyfforddi ac yn ymwybodol o anghenion a materion cysylltiedig â chydraddoldeb. Parhau i gau'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau.
2. **Meithrin Perthnasoedd Da a Mynd i'r Afael â Rhagfarn**
   Meithrin cysylltiadau da rhwng y rhai sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r rhai nad ydynt yn ei rhannu trwy adeiladu cydlyniant cymunedol a mynd i'r afael â rhagfarn. Dylai pawb allu byw heb ofn trais a chamdriniaeth a chael eu trin â pharch.
3. **Ymgysylltu a Chyfranogi**
   Sicrhau ein bod yn ymgysylltu'n effeithiol â phobl sy'n rhannu nodweddion gwarchodedig. Galluogi pobl i ddylanwadu ar benderfyniadau a chael cyfle i gymryd rhan mewn bywyd gwleidyddol a bywyd bob dydd.
4. **Urddas, Parch a Mynediad i Wasanaethau**
   Sicrhau mynediad teg a chyfartal i bob gwasanaeth. Gwnawn hyn trwy sicrhau bod pobl â nodweddion gwarchodedig yn cael eu trin ag urddas a hefyd trwy ateb eu hanghenion os ydynt yn wahanol i anghenion pobl eraill.
5. **Addysg Deg a Chynhwysol**

Drafft

Rydym am sicrhau bod plant a phobl ifanc yn cyflawni eu potensial. Dylai'r hawl i addysg a hyfforddiant hefyd sicrhau hygyrchedd ac amgylchedd heb unrhyw fwlio neu aflonyddu. Mae hyn hefyd yn cynnwys dysgu gydol oes.
Gweler Atodiad 1 am wybodaeth ar sut y mae'r Cyngor wedi gwneud cynnydd o ran bodloni'r Amcanion Cydraddoldeb yn ystod 2020/21.

2.3 Nodi, casglu a dadansoddi gwybodaeth berthnasol am gydraddoldeb

Data Cydraddoldeb Defnyddwyr Gwasanaeth

Mae gwybodaeth a data diweddar o safon dda ar grwpiau nodweddion gwarchodedig yng Ngheredigion yn hollbwysig wrth asesu anghenion, effeithiau a chynnydd cysylltiedig â chydraddoldeb.

Mae Tîm Ymchwil Cyngor Sir Ceredigion wedi datblygu'r ddogfen *'Data Cydraddoldeb Ceredigion',* sy'n cynnwys yr wybodaeth ddiweddaraf am ddemograffeg cydraddoldeb dinasyddion Ceredigion, ac mae ar gael i bob aelod o staff ei defnyddio trwy safle CeriNet. Mae staff yn cael eu hannog i ddefnyddio'r wybodaeth hon wrth ddatblygu eu Hasesiad Effaith Integredig, yn ogystal ag unrhyw ddata lleol am ddefnyddwyr gwasanaeth.

Mae ffurflen monitro cydraddoldeb ac amrywiaeth wedi cael ei datblygu gan y Gweithgor Cydraddoldeb Corfforaethol, a gofynnwyd i bob maes gwasanaeth ddefnyddio'r templedi hyn i gasglu data cydraddoldeb wrth ymgysylltu ac ymgynghori.

Data Cydraddoldeb y Gweithlu

Mae'r Awdurdod yn ymdrechu'n barhaus i gasglu a dadansoddi data staff ar y nodweddion gwarchodedig trwy ein system AD mewnol CeriNet, fodd bynnag, nid yw'n orfodol i weithwyr ddarparu'r data yma.

Mae ffurflen monitro cydraddoldeb wedi cael ei chynnwys ar system CeriNet a'i hyrwyddo'n eang trwy'r Bwletin Newyddion Corfforaethol. Yn yr ymarfer monitro cydraddoldeb hwn, rhoddwyd ystyriaeth i'r nodweddion gwarchodedig statws priodasol, crefydd, ethnigrwydd, cyfeiriadedd rhywiol, anabledd, a thrawsrywioldeb, os cafodd yr wybodaeth honno ei datgelu i'r Awdurdod. Mae data oedran a rhyw yn cael eu dal o fewn systemau Adnoddau Dynol

eraill. Mae'r Cyngor hefyd wedi dechrau cynnal dadansoddiad o'r rhai sydd wedi gwneud cais am swyddi gwag o fewn yr Awdurdod. Mae Adroddiad Blynyddol Cydraddoldeb yn y Gweithlu a'r Adroddiad Blynyddol Bwlch Cyfog rhwng y Rhywiau yn cael eu cyhoeddi gan ein Hadran Pobl a Threfniadaeth ar wahân i'r adroddiad hwn. I weld yr adroddiadau, cliciwch ar y ddolen hon Cynllun Cydraddoldeb Strategol ac Amcanion - Cyngor Sir Ceredigion

2.4 Ymgynghori ac Ymgysylltu

O dan Dyletswyddau Cydraddoldeb Penodol y Sector Cyhoeddus, mae'n ofynnol i Gyngor Sir Ceredigion ymgysylltu ac ymgynghori â phobl â nodweddion gwarchodedig pan fyddant yn gwneud penderfyniadau strategol. Mae canllawiau ymgysylltu ac ymgynghori gan y Cyngor ar ei fewnrwyd. Rydym yn adolygu ein canllawiau ar ymgysylltu ac yn gweithio ar Bolisi Ymgysylltu newydd, *'Siarad, Gwrando a Gweithio gyda'n Gilydd.'.* Disgwylir ymgynghori a mabwysiadu'r polisi newydd hwn ar gyfer 2021/22.

Roedd yn flwyddyn anodd o ran ymgysylltu, gydag amrywiaeth o fesurau Covid-19 yn eu lle oedd wedi effeithio ar ymgysylltu. Fodd bynnag, cafodd nifer o ymarferion ymgysylltu eu cynnal, gan gynnwys Parthau Diogel Canol Trefi, ymgynghori ar y Strategaeth Economaidd ac amddiffynfeydd rhag llifogydd yn Harbwr Aberaeron.

Yn ogystal â'r ymgynghoriad cyhoeddus, ceir rhwydwaith cynhwysfawr o fforymau a phartneriaethau yng Ngheredigion y bydd staff yn cyfrannu atynt a lle maent yn ymgynghori â defnyddwyr gwasanaeth, er enghraifft y Fforwm Gwasanaeth Ieuenctid, Fforwm y Gofalwyr a Fforwm Anabledd Ceredigion.

Cafodd cyfarfodydd Fforwm Anabledd Ceredigion eu heffeithio gan bandemig y coronafeirws ac maent wedi symud erbyn hyn i fideo-gynadledda ar-lein. Cyfarfu'r Fforwm Anabledd bedair gwaith yn ystod 2020/21 i drafod Parthau Diogel Canol Trefi. Rhoddodd aelodau'r Fforwm adborth dylanwadol ar y Parthau Diogel. Cynhaliwyd un cyfarfod cyffredinol o'r Fforwm hefyd.

2.5 Asesu ar gyfer Effaith

Mae'n ofynnol i Gyngor Sir Ceredigion, fel corff rhestredig yng Nghymru o dan y Ddeddf Cydraddoldeb, gynnal Asesiadau Effaith Cydraddoldeb. Mae hyn yn cynnwys asesu effaith polisïau ac arferion newydd a newidiadau i bolisïau ac arferion sy'n bodoli ar nodweddion gwarchodedig.

Rydym wedi datblygu Offer Asesu Effaith Integredig. Yn ogystal ag asesu'r effeithiau ar Gydraddoldeb, mae'r offer hefyd yn asesu'r effeithiau ar egwyddorion a nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, Mesur y Gymraeg 2011 (Gofynion Safonau'r Gymraeg) a Rheoli Risg. Mae'r offer hefyd wedi cael eu diwygio i ystyried Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn wrth wneud penderfyniadau. Cafodd cyfanswm o 29 o Asesiadau Effaith Integredig eu cyflwyno gydag Adroddiadau'r Cabinet yn ystod 2020-21.

2.6 Hyfforddiant Staff

Mae Cyngor Sir Ceredigion wedi ymrwymo i ddatblygiad gweithwyr ac aelodau etholedig er mwyn sicrhau bod y rhai a gyflogir ac sy'n gweithio i ni yn fedrus, wedi eu hyfforddi ac wedi eu hysgogi i fodloni anghenion amrywiol y gymuned.

- Cwblhaodd 514 o aelodau staff y rhaglen e-ddysgu Cydraddoldeb ac Amrywiaeth yn ystod 2020/21.
- Cafodd hyfforddiant Cydraddoldeb ac Amrywiaeth ei ohirio oherwydd Covid a'i ailgychwyn yn ddiweddarach gyda 3 sesiwn wedi eu trefnu, gan gynnwys un trwy gyfrwng y Gymraeg.
- Cafodd hyfforddiant LGBT ei ohirio oherwydd Covid. Roedd 18 o aelodau staff wedi mynychu Hyfforddiant Ymwybyddiaeth o Drawsrywioldeb.
- Cafodd rhaglen e-ddysgu Rhagfarn Ddiarwybod ei lansio i staff addysgu oedd yn cynnwys Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus.

2.7 Trefniadau Caffael

Mae'r tîm caffael yn sicrhau bod datganiad cydraddoldeb a'r Gymraeg wedi ei gynnwys yn yr holl wasanaethau a gomisiynir neu dan gontract.

Yn ystod 2020/21, mae'r holl gontractau arwyddocaol yn cael eu tendro trwy ddefnyddio system e-dendro-Cymru ac mae gan 100% o'r rhain gwestiynau gofynion cydraddoldeb a'r gofynion ar gyfer y Gymraeg wedi eu cynnwys ynddynt fel rhan o broses safonedig. Roedd Cod Ymarfer Llywodraeth Cymru ar gyfer Cyflogaeth Foesegol mewn Cadwyni Cyflenwi hefyd wedi eu cynnwys yn y tendrau hynny fel elfen safonol.

Draft

2.8 Hygyrchedd

Mae'r Cyngor yn cynhyrchu gwybodaeth mewn amrywiaeth eang o fformatau yn ôl angen ac ar gais. Mae'n ofynnol i bob dogfen gyhoeddus gynnwys yr arwyddair 'mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg, neu mewn fformatau eraill ar gais'. Rydym wedi rhoi canllawiau ar fformatau hygyrch i staff ar ein rhyngrwyd mewnol.

Mae gwefan gyhoeddus y Cyngor yn cydymffurfio â'r safonau hygyrchedd AAA a byddwn yn parhau i ymateb i unrhyw safonau neu newidiadau newydd i dechnoleg.

Mae contract gennym gyda WITS (Gwasanaeth Cyfieithu Cymru) i ddarparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd pan fydd sgiliau Cymraeg neu Saesneg defnyddwyr gwasanaeth yn gyfyngedig neu nid oes sgiliau Cymraeg neu Saesneg ganddynt. Mae canllawiau a 'chyfarwyddiadau sut i gael gwasanaeth cyfieithu' wedi cael eu cyhoeddi, ac maent ar gael i bob aelod o staff ar y safle mewnol Cerinet.

3. <u>Cynnydd o ran cyflawni ein hamcanion penodol yn ystod 2018-19</u>

I'n helpu i roi'r Amcanion Cydraddoldeb ar waith, mae Cyngor Sir Ceredigion wedi datblygu cynllun gweithredu. Mae *'Ceredigion Teg a Chyfartal 2020*-24' yn strategaeth 4 mlynedd, fodd bynnag, mae adroddiad monitro yn cael ei lunio'n flynyddol er mwyn adrodd ar sut mae'r Cyngor yn llwyddo yn erbyn pob un o'r 5 Amcan Cydraddoldeb. Mae camau gweithredu penodol wedi cael eu nodi er mwyn cyflawni'r 5 Amcan Cydraddoldeb yng Ngheredigion. Gweler Atodiad 1 ar gyfer Adroddiad Monitro 2020-21 llawn y Cynllun Cydraddoldeb Strategol.

Er mwyn olrhain cynnydd Amcanion Cydraddoldeb Strategol ar draws yr Awdurdod, mae'r adroddiad hwn wedi defnyddio system BRAG. Mae system BRAG yn ceisio dangos pa mor dda y mae cam gweithredu yn perfformio neu'n cael ei ddarparu, neu nodi a yw'r cam

Draft

gweithredu ar darged neu mewn perygl o beidio â chyflawni. Mae cyfansymiau statws BRAG ar gyfer arddodiad monitro 2020/21 i'w weld yn y tabl isod.

LLIW BRAG	**DIFFINIAD**	Cynnydd yn 2020/21 ar y camau gweithredu a nodwyd
GLAS **(B)**	Cam gweithredu wedi ei gwblhau.	1
GWYRDD **(G)**	Cam gweithredu yn mynd rhagddo yn ôl y cynllun	39
OREN **(A)**	Cam gweithredu ychydig ar ei hôl hi	14
COCH **(R)**	Cam gweithredu heb ddechrau er y rhagwelwyd y byddai wedi dechrau/pryderon ynghylch cwblhau'r cam gweithredu	0

1 cam gweithredu wedi ei gwblhau; 39 o gamau gweithredu yn mynd rhagddynt yn ôl y cynllun; 14 cam gweithredu ychydig ar eu hôl hi a dim camau gweithredu heb eu dechrau.

Nod:	**Glas**	**Gwyrdd**	**Oren**	**Coch**
1. Cyflogwr Cyfle Cyfartal Enghreifftiol	**0**	**4**	**4**	**0**
2. Meithrin Perthnasoedd Da a Mynd i'r Afael â Rhagfarn	**0**	**6**	**0**	**0**
3. Ymgysylltu a Chyfranogiad	**0**	**8**	**4**	**0**
4. Urddas, Parch a Mynediad i Wasanaethau	**1**	**12**	**4**	**0**
5. Addysg Deg a Chynhwysol	**0**	**9**	**2**	**0**

2020/21 oedd blwyddyn gyntaf *'Ceredigion Teg a Chyfartal 2020-24'.* Mae'r rhan fwyaf o'r camau gweithredu ar y gweill ac yn mynd rhagddynt yn ôl y disgwyl (39 cam gweithredu gwyrdd). Mae 14 cam gweithredu yn oren ac ychydig ar eu hôl hi, yn rhannol oherwydd effeithiau pandemig Covid-19, ond y nod yw eu cyflawni dros gyfnod pedair blynedd y cynllun. Mae un cam gweithredu yn las ac wedi ei gwblhau. Nid oes unrhyw gamau gweithredu coch sydd heb eu dechrau neu lle mae pryderon na chânt eu cyflawni.

Draft

I gael manylion llawn am bob cam gweithredu unigol, cyfeiriwch isod at dempled Adroddiad Monitro 2020-21 llawn y Cynllun Cydraddoldeb Strategol.

Drafft

ATODIAD 1

Draft

Adroddiad Monitro 2020-21 Cynllun Cydraddoldeb Strategol Cyngor Sir Ceredigion

Cynnydd tuag at gyflawni ein pum Amcan Cydraddoldeb

Draft

Amcan 1: Bod yn Gyflogwr Cyfle Cyfartal Enghreifftiol. Bod yn gyflogwr cyfle cyfartal, gyda staff sydd wedi eu hyfforddi ac yn ymwybodol o anghenion a materion cysylltiedig â chydraddoldeb. Parhau i gau'r blwch cyflog rhwng y rhywiau.			
Cam Gweithredu 1.1	Byddwn yn monitro ac yn cau'r gwahaniaeth posibl yn y bwlch cyflog rhwng y rhywiau. Byddwn yn cyhoeddi Adroddiad Bwlch Cyflog yn y Gweithlu yn flynyddol.	**Swyddog Arweiniol** **Geraint Edwards Pobl a Threfniadaeth**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Parhau i gau'r blwch cyflog rhwng y rhywiau.			
Cynnydd hyd yma: Adroddiad Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau ar gyfer 2020/21 i'w gynhyrchu erbyn diwedd Gorffennaf 2021 a chaiff ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor ar ôl iddo gael ei gymeradwyo trwy'r broses ddemocrataidd.			
Cam Gweithredu 1.2	Byddwn yn parhau i gasglu data cydraddoldeb yn y gweithlu a sgiliau Cymraeg gan staff newydd a data gwirfoddol gan staff presennol. Byddwn yn cyhoeddi Adroddiad Cydraddoldeb yn y Gweithlu yn flynyddol.	**Swyddog Arweiniol** **Geraint Edwards Pobl a Threfniadaeth**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Cynnydd yn nifer y staff sy'n datgelu data cydraddoldeb a sgiliau Cymraeg.			

Cynnydd hyd yma: Mae data cydraddoldeb yn y gweithlu a sgiliau Cymraeg yn cael eu casglu gan yr holl staff newydd sy'n ymuno â'r Cyngor ac mae staff presennol yn cael eu hatgoffa yn flynyddol i ddiweddaru eu data cydraddoldeb trwy hunanwasanaeth Ceri. Mae diweddaru data iaith Gymraeg wedi ei gynnwys yn y broses arfarnu flynyddol.
Adroddiad Cydraddoldeb yn y Gweithle ar gyfer 2020/21 i'w gynhyrchu erbyn diwedd Gorffennaf 2021 a chaiff ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor ar ôl iddo gael ei gymeradwyo trwy'r broses ddemocrataidd.

Cam Gweithredu 1.3	Byddwn yn gwella ymwybyddiaeth staff o faterion cydraddoldeb a dyletswydd cydraddoldeb y sector cyhoeddus trwy hyfforddiant.	**Swyddog Arweiniol** **Debbie Ayriss Pobl a Threfniadaeth**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **OREN**

Canlyniadau: Mwy o staff yn cwblhau e-ddysgu gorfodol ar Gydraddoldeb ac Amrywiaeth.

Mwy o reolwyr yn cwblhau hyfforddiant Cydraddoldeb ac Amrywiaeth.

Mwy o staff yn cwblhau hyfforddiant ymwybyddiaeth LGBT.

Cynnydd hyd yma:

- 514 o aelodau staff wedi cwblhau'r rhaglen e-ddysgu Cydraddoldeb ac Amrywiaeth.
- Cafodd hyfforddiant Cydraddoldeb ac Amrywiaeth ei atal dros dro ohirio oherwydd Covid a'i ailgychwyn yn ddiweddarach gyda 3 sesiwn wedi eu trefnu, gan gynnwys un trwy gyfrwng y Gymraeg.
- Cafodd hyfforddiant LGBT ei atal dros dro oherwydd Covid ac mae 18 o aelodau staff wedi mynychu Hyfforddiant Ymwybyddiaeth o Drawsrywioldeb.
- Cafodd rhaglen e-ddysgu Rhagfarn Ddiarwybod ei lansio i staff addysgu oedd yn cynnwys Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus.

Draft

Cam Gweithredu 1.4	Byddwn yn parhau i hyrwyddo a gweithredu'r Cynllun Hyderus o ran Anabledd (sy'n croesawu ceisiadau gan bobl anabl ac yn ymrwymo i wneud addasiadau yn y gweithle).	**Swyddog Arweiniol** **Geraint Edwards Pobl a Threfniadaeth**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Mwy o benodiadau wedi eu cofnodi fel rhai sydd ag anabledd.			
Cynnydd hyd yma: Mae'r Cynllun Hyderus o ran Anabledd wedi cael ei weithredu ac yn rhan sefydledig o weithdrefnau recriwtio'r Cyngor ac wedi'i gynnwys ym modiwl gorfodol Hyfforddiant Rheolwyr Ceredigion - Recriwtio a Dethol.			
Cam Gweithredu 1.5	Byddwn yn cefnogi gweithwyr sy'n feichiog neu sydd newydd roi genedigaeth trwy fabwysiadu'r chwe maes gweithredu o dan yr adroddiad *'Gwahaniaethu yn erbyn Beichiogrwydd a Mamolaeth yn y Gweithlu*: *Argymhellion ar gyfer Newid.'*	**Swyddog Arweiniol** **Geraint Edwards Pobl a Threfniadaeth**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **OREN**
Canlyniadau: 6 maes gweithredu wedi eu mabwysiadu.			
Cynnydd hyd yma: Gwnaethpwyd cynnydd cyfyngedig ar y cam gweithredu hwn o ganlyniad i bandemig Covid-19. Mae asesiad risg diwygiedig wedi cael ei gyflwyno i adlewyrchu canllawiau cyfredol Iechyd Cyhoeddus Cymru ar fenywod beichiog a'r gweithle.			

Cam Gweithredu 1.6	Byddwn yn cynnig, lle y bo'n briodol, gweithio'n hyblyg a rhan-amser i gefnogi rhieni a gofalwyr. Byddwn yn diwygio ein polisïau ar weithio'n hyblyg a chydbwysedd rhwng bywyd a gwaith.	**Swyddog Arweiniol** **Geraint Edwards Pobl a Threfniadaeth**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Polisïau gweithio'n hyblyg a gweithio ystwyth diwygiedig wedi eu gweithredu.			

Cynnydd hyd yma:

- Addasiadau dros dro wedi cael eu gwneud i'r cynllun gweithio'n hyblyg o ganlyniad i'r orfodaeth i weithio gartref yn ystod pandemig Coivd-19 i gefnogi rhieni a'r rhai sydd â chyfrifoldebau gofalu.
- Ymgynghorwyd â'r undebau llafur ar Bolisi Gofalwyr a chaiff y polisi ei gyflwyno i'w gymeradwyo ar ddechrau 2021/22.
- Bydd gwaith ar y Polisi Gweithio Ystwyth a dadgyfuno Polisi Cydbwysedd Rhwng Bywyd a Gwaith yn dechrau fel rhan o'r rhaglen dychwelyd i'r swyddfa ar ôl Covid.

Cam Gweithredu 1.7	Byddwn yn gweithio tuag at leihau gwahaniaethu rhwng y rhywiau a diffyg cynrychiolaeth ar gyfer lleiafrifoedd ethnig a phobl anabl mewn prentisiaethau, gan gynnwys gweithio gyda’n contractwyr i gynnwys buddion cymunedol fel elfen graidd ym mhob contract caffael perthnasol y Cyngor.	**Swyddog Arweiniol** **Mark Gleeson Porth Cymorth Cynnar**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **Oren**
Canlyniadau: Llai o wahaniaethu rhwng y rhywiau mewn prentisiaethau. Mwy o brentisiaid Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig ac anabl.			

Draft

Cynnydd hyd yma: Mae polisi'r Cyngor ar fuddion cymunedol a chanllawiau i dendrwyr ar gyfer nodi buddion cymunedol yn eu cynigion yn datgan, "Wrth ddewis prentisiaethau/lleoliadau gwaith neu gyflenwi cynlluniau Buddion Cymunedol rhaid i gontractwyr beidio â gwahaniaethu ar sail oedran, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, ailbennu rhywedd, hil, sipsiwn a theithwyr, crefydd neu gred, priodas a phartneriaeth sifil neu anabledd. At hynny, rhaid i gontractwyr roi sylw dyledus i ofynion Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 mewn perthynas â'r bobl a'r cynlluniau hyn.'

Buddion cymunedol ehangach (lle gall contractwyr gynnig darparu buddion cymdeithasol ac amgylcheddol ychwanegol yn uniongyrchol i'r gymuned lle mae eu prosiect yn gweithredu). Mae'r rhain wedi eu categoreiddio fel:

- Cymuned
- Addysg
- Cydraddoldeb ac Amrywiaeth (h.y. cyfleoedd cyflogaeth a hyfforddiant sy'n targedu grwpiau anodd eu cyrraedd (NEET hirdymor, anabl, lleiafrifoedd ethnig)
- Amgylcheddol

Gweler y gwerthusiadau tendro canlynol:

- Contract safle Gwastraff Cartrefi Cilmaenllwyd (Penparc, Aberteifi) - contract wedi dechrau 01/03/21 - contract wedi ei lunio gyda chyswllt Buddion Cymunedol. Y prif gynnig yw ar gyfer lleoliadau profiad gwaith sydd wedi eu hatal dros dro ar hyn o bryd oherwydd Covid.
- Fframwaith Ymgynghoriaeth Peirianneg Rhanbarthol (wedi ei gadeirio gan Gyngor Sir Caerfyrddin).
- Contract safle Gwastraff Cartrefi Glan Yr Afon (i ddechrau 01/05/21).
- Contract Gwastraff Deunyddiau Eildro Sych Cymysg (i ddechrau 01/06/21 yn amodol ar osod contract)

Cam Gweithredu 1.8	Byddwn yn parhau i weithredu ein Polisi Caethwasiaeth Fodern. Mae hyn yn cynnwys ein hymrwymiad gyda'n cyflenwyr a'n contractwyr i ddilyn Cod Ymarfer Llywodraeth Cymru ar Gyflogaeth Foesegol a Thryloywder mewn Cadwyni Cyflenwi, er enghraifft, gwarchod yn erbyn contractau cyflogaeth ansicr a sicrhau hawliau gweithwyr.	**Swyddog Arweiniol** **Debbie Ayriss Pobl a Threfniadaeth**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **OREN**

Drafft

Canlyniadau: Mwy o Sesiynau Caethwasiaeth Fodern wedi cael eu darparu, mwy o staff wedi eu mynychu.

Mwy o sesiynau Masnachu Plant a Phobl wedi cael eu darparu.

Cynnydd hyd yma: Cafodd hyfforddiant ei atal dros dro oherwydd Covid.

Amcan 2: Meithrin Perthnasoedd Da a Mynd i'r Afael â Rhagfarn.

Meithrin cysylltiadau da rhwng y rhai sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r rhai nad ydynt yn ei rhannu trwy adeiladu cydlyniant cymunedol a mynd i'r afael â rhagfarn. Dylai pawb allu byw heb ofn trais a chamdriniaeth a chael eu trin â pharch.

Cam Gweithredu 2.1	Byddwn yn gweithio gyda'r Cydlynydd Cydlyniant Cymunedol Rhanbarthol i gefnogi Ceredigion gyda chymunedau cydlynus.	**Swyddog Arweiniol** **Kay Howells Cydlyniant Cymunedol**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Canlyniadau: Fframwaith Cydlyniant Cymunedol i'w ddatblygu a'r canlyniadau i'w cyflawni.

Cynnydd hyd yma:

Drafft

Mae'r tîm Cydlyniant Cymunedol yn un o 8 tîm rhanbarthol ar draws Cymru a ariennir gan Lywodraeth Cymru. Y nod yw cynnig dull cyson ar gyfer cydlyniant ar draws Cymru. Mae'r tîm yn gweithio yn ôl cynllun gweithredu blynyddol ac wedi cwblhau'n foddhaol y camau gweithredu a sefydlwyd ar gyfer 2020/21.

Cam Gweithredu 2.2	Byddwn yn parhau i godi ymwybyddiaeth o droseddau casineb a chyfeirio dioddefwyr posibl at wasanaethau adrodd a chymorth.	**Prif Swyddogion** **Naomi McDonagh Polisi a Pherfformiad a Kay Howells Cydlyniant Cymunedol**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **Gwyrdd**

Canlyniadau: Mwy o sesiynau ymwybyddiaeth o droseddau casineb wedi cael eu darparu.

Mwy o staff wedi eu mynychu.

Cynnydd hyd yma:

Mae'r tîm yn parhau i weithio gyda phartneriaid i annog pobl i godi ymwybyddiaeth o droseddau casineb ac adrodd amdanynt.

Cafodd Wythnos Ymwybyddiaeth o Droseddau Casineb ei chynnal rhwng 10 a 17 Hydref 2020. Nod yr wythnos oedd codi ymwybyddiaeth o Droseddau Casineb ac annog pobl i adrodd am hyn os ydynt yn ei weld neu'n dyst iddo. Roedd y Tîm Cydlyniant yn rhan o weithgor rhanbarthol i sicrhau bod mentrau yn cael eu cydlynu a'u mapio ar galendr lleol. Roedd partneriaid yn cynnwys OPCC, Heddlu Dyfed Powys, Cymorth i Droseddwyr, Cyngor Hil Cymru a'r Tîm Cydlyniant. Cymerodd y Tîm Cydlyniant yr awenau ar sawl menter ranbarthol.

- Cystadleuaeth Celf ar gyfer Plant Ysgol Gynradd. Mae ysgolion ar draws y rhanbarth yn cael eu gwahodd i ddylunio baner yn dathlu amrywiaeth. Cafodd y manylion eu rhannu ar yr Hyb fel rhan o adnodd dysgu ar-lein wedi ei baratoi gan Gymorth i Ddioddefwyr.
- Ffilm Ymwybyddiaeth o Droseddau Casineb un funud. Cafodd y ffilm ei rhannu'n eang ar y cyfryngau cymdeithasol. Cafodd aelodau'r cyhoedd eu gwahodd i wylio'r ffilm ac yna cymryd rhan mewn cwis byr ar droseddau casineb gyda chyfle i ennill iPad a thalebau siopa. Cafodd y prosiect ei ddatblygu gan dîm Canolbarth a Gorllewin Cymru a'i gyflwyno ar draws Cymru gan yr holl dimau Cydlyniant. Ymatebodd 516 o

Draft

bobl i'r cwis, a nododd 72 ohonynt eu bod yn dod o Geredigion. Roedd OPCC wedi rhedeg fforwm ieuenctid ar 13 Hydref, a chafodd ffilm y tîm Cydlyniant ei dangos yno hefyd. Cynhaliodd Cyngor Hil Cymru ddigwyddiad lansio ar ddydd Sadwrn 10 Hydref. Siaradodd y Cydlynydd am y gwaith sy'n cael ei wneud ar Ymwybyddiaeth o Droseddau Casineb yn Nyfed Powys gan fanteisio ar y cyfle i ddangos y ffilm un funud.

Hyrwyddodd y tîm ymgyrch *Mae Casineb yn Brifo Cymru* Llywodraeth Cymru i helpu i godi ymwybyddiaeth a gwella dealltwriaeth o droseddau casineb ac annog pobl i adrodd amdano. Mae'r ymgyrch wedi cael ei datblygu gyda mewnbwn gan randdeiliaid a phrofiadau go iawn o achosion o droseddau casineb a gafodd eu herlyn i ddangos yr effaith niweidiol y mae troseddau casineb yn ei chael ar unigolion ac ar ein cymdeithas yn gyffredinol. Mae'r ymgyrch yn cynnwys hysbysebu ar y teledu yn ogystal â'r sianeli digidol a'r cyfryngau cymdeithasol. Gweler gov.wales/hate-hurts-wales i gael rhagor o wybodaeth.

Gofynnodd Llywodraeth Cymru i'r tîm cydlyniad Cymunedol gydweithio â'r 4 awdurdod lleol a gefnogwn i ystyried ymuno ag Ymgyrch Dim Goddefgarwch tuag at Hiliaeth Cyngor Hil Cymru. Mae Cyngor Sir Ceredigion wedi ymuno a chynhaliwyd digwyddiad lansio ar ddydd Sul 21 Mawrth 2021 i ddathlu Diwrnod Rhyngwladol y Cenhedloedd Unedig ar gyfer Dileu Gwahaniaethu ar sail Hil.

Hyfforddiant Troseddau Casineb i Ysgolion

Mae Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru yn cyflwyno hyfforddiant wedi ei ariannu gan Lywodraeth Cymru i ysgolion. Caiff yr hyfforddiant ei ddarparu ar draws Cymru er mwyn i ysgolion ddatblygu sgiliau meddwl beirniadol mewn perthynas â Throseddau Casineb. Ar ôl y saib oherwydd Covid bydd yr hyfforddiant bellach yn digwydd rhwng Mawrth 2021 - Mawrth 2022. Mae 6 ysgol wedi cael eu nodi yng Ngheredigion fel rhai a fydd yn derbyn yr hyfforddiant hwn gyda'r posibilrwydd y bydd 2 ysgol arall yn ymuno yn dilyn yr adnoddau ychwanegol a dderbyniwyd gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru.

Hyfforddiant Troseddau Casineb

1 sesiwn wedi ei chanslo oherwydd amgylchiadau arbennig (Covid).

Cysylltu Cyngor Ceredigion a hyfforddiant Troseddau Casineb/Troseddau Cyfeillio sy'n cael ei ddarparu gan Gymorth i Ddioddefwyr. 27 aelod o staff wedi mynychu Hyfforddiant Troseddau Casineb/Troseddau Cyfeillio yn ystod y cyfnod hwn.

Draft

Cam Gweithredu 2.3	Byddwn yn parhau i gefnogi gwaith i gynyddu adroddiadau am gam-drin domestig i'r gwasanaeth Goleudy (Cymorth i Ddioddefwyr),	**Swyddog Arweiniol** **Sian Howys Porth Cynnal / Amy Taylor Cydlynydd Rhanbarthol Trais yn erbyn Menywod Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Mwy o staff wedi cwblhau e-ddysgu Trais yn erbyn Menywod Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol. Mwy o sesiynau Gofyn a Gweithredu wedi eu cwblhau.			
Cynnydd hyd yma: 290 o aelodau staff wedi cael hyfforddiant Gofyn a Gweithredu.			
Cam Gweithredu 2.4	Byddwn yn monitro ac yn ymateb i densiynau cymunedol sy'n gysylltiedig â phroses Brexit.	**Prif Swyddogion** **Timothy Bray Polisi a Pherfformiad a Kay Howells Cydlyniant Cymunedol**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Mwy o ymyraethau a leihau gwrthdaro.			

Draft

Cynnydd hyd yma:

Rydym yn monitro tensiynau cymunedol yn gyffredinol ac mewn perthynas â phroses Brexit mewn sawl ffordd:

Monitro Tensiynau - Mae monitro tensiynau wythnosol yn parhau gyda phartneriaid yn ymuno â'r galwad gan Heddlu Dyfed Powys, Prifysgol Aberystwyth, Gwasanaeth Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru, Cymorth i Ddioddefwyr, Cyngor Hil Cymru, Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant, adrannau gwahanol o fewn yr Awdurdod Lleol, gan gynnwys y Rheolwr Diogelwch Cymunedol, tai a chamddefnyddio sylweddau. Mae'r tîm Cydlyniant a phartneriaid wedi nodi a lleddfu'n llwyddiannus amrywiaeth o densiynau dros y flwyddyn ddiwethaf, gan gynnwys cyfathrebu'n berthnasol ynghylch tanau gwyllt, rhannu cuddwybodaeth ynghylch symudiadau protestio a llunio datganiad i'r wasg ar y cynnydd mewn graffiti asgell dde/hiliol yn Aberystwyth.

Ymchwil Cydlyniant Cymunedol - Yn 2020 roedd y tîm wedi rhoi tendr i gwmni ymchwil gwblhau prosiect ymchwil wedi ei anelu i gychwyn ar yr effaith y gallai Brexit a Covid ei chael ar gymunedau yn Sir Gaerfyrddin, Sir Benfro, Ceredigion a Phowys. Pwrpas hyn oedd darparu sylfaen dystiolaeth, gan nodi'r mannau problemus posibl yn y gymuned, tensiynau a phroblemau yn arbennig y rhai yn codi o refferendwm Brexit yn 2016 a'i effaith ddilyniannol ar gydlyniant cymunedol yn y blynyddoedd dilynol. Roedd y fethodoleg yn cynnwys adolygu llenyddiaeth a data, arolwg ar-lein gyda sefydliadau ac asiantaethau allweddol, cyfweliadau ffôn manwl â rhanddeiliaid allweddol, grwpiau ffocws gyda chymunedau â diddordeb megis BAME, Ffoaduriaid, LGBQT+, pobl ag anableddau, y gymuned sipsiwn a theithwyr, Dinasyddion yr UE, siaradwyr Cymraeg iaith gyntaf a rhai grwpiau cymysg. Mae'r argymhellion yn cael eu cynnwys yn y Cynllun Gweithredu Cydlyniant Cymunedol ar gyfer 2021-22.

Mae'r tîm Cydlyniant yn mynychu ac yn cyfrannu at gyfarfodydd chwarterol grŵp llywio'r Cynllun Preswylio'n Sefydlog i Ddinasyddion yr UE o fewn Cyngor Sir Ceredigion, CSP/CONTEST/SVOC, cyfarfod Adsefydlu Ffoaduriaid Ceredigion a chyfarfod o Grŵp Llywio Sipsiwn a Theithwyr.

Cam Gweithredu 2.5	Byddwn yn cyfeirio dinasyddion yr Undeb Ewropeaidd yng Ngheredigion at Gynllun Preswylio'n Sefydlog i Ddinasyddion yr Undeb Ewropeaidd y Swyddfa Gartref a darparu'r lefel briodol o gymorth gan yr awdurdod lleol.	**Prif Swyddogion** **Kay Howells Cydlyniad Cymunedol ac Arwyn Morris Cyswllt Cwsmeriaid**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Canlyniadau: Mwy o ddinasyddion yr UE sy'n preswylio yng Ngheredigion ac yn gwneud cais i'r cynllun.

Cynnydd hyd yma:

Grŵp Cynllun Adsefydlu UE Ceredigion yn cydlynu'r gwaith sy'n cael ei wneud i sicrhau bod cynifer o Ddinasyddion yr UE â phosibl yng Ngheredigion yn gwneud cais i'r cynllun. Hyd at Fawrth 2021, cafodd 2,110 o geisiadau eu derbyn a'u cwblhau gan unigolion sy'n gweithio ac yn byw yng Ngheredigion, i fyny dros 500 ers y diweddariad chwarterol blaenorol.

Mae'r gwaith a sefydlwyd gan y tîm Cydlyniant yn cynnwys:

- Ymgyrchoedd radio naw mis ar draws 4 gorsaf radio
- Mae'r tîm wedi cael cyfarfodydd rheolaidd dros Skype â phartneriaid trydydd sector sy'n ymwneud â hyrwyddo a chefnogi EUSS. O hyn, cafodd hyfforddiant ar-lein ei ddatblygu i hyrwyddo'r cynllun (ei redeg yn rhithiol o Dachwedd 2020 - Mawrth 2021). Mae'r hyfforddiant wedi ei anelu at staff rheng-flaen sy'n gallu cyfeirio ymgeiswyr at gymorth trwy'r cynllun. O leiaf 15 o aelodau staff o Gyngor Ceredigion wedi mynychu.
- Neges fisol ar y cyfryngau cymdeithasol gan yr Awdurdod Lleol.
- Datganiad i'r wasg gan yr Awdurdod Lleol
- Cyswllt uniongyrchol trwy'r ebost â chyflogwyr lleol (cartrefi gofal, manwerthu, twristiaeth, amaethyddiaeth ac ati).
- Gohebiaeth â'r ysgolion (rhieni) trwy offer megis Parent Mail.
- Cyflwyniadau i grwpiau allweddol megis Rheolwyr Cartrefi Gofal a Chynghorau Cymuned.
- Swyddogion wedi gweithio gyda'r Tîm Troseddau Gwledig yn darparu sesiynau briffio EUSS trwy Skype, gan arwain at negeseuon allweddol yn cael eu hanfon trwy eu rhwydweithiau Facebook a Twitter i gymunedau ffermio penodol sy'n cyflogi gweithwyr o'r UE.

Cam Gweithredu 2.6	Byddwn yn parhau i weithredu'r ymgyrch ymwybyddiaeth gyhoeddus flynyddol yn y cyfryngau. Gallai enghreifftiau gynnwys Diwrnod Rhyngwladol y Menywod, Wythnos Ymwybyddiaeth o Droseddau Casineb, a Diwrnod Cofio'r Holocost.	**Prif Swyddogion** **Tîm Cyfathrebu / Kay Howells**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd**

Draft

			GWYRDD

Canlyniadau: Mwy o ymgyrchoedd wedi eu cynnal.

Cynnydd hyd yma:

Mae'r tîm Cyfathrebu wedi cynnal ystod eang o ymgyrchoedd yn ystod y flwyddyn. Cafodd dros 30 o ymgyrchoedd eu cefnogi mewn amrywiaeth o feysydd trwy ddatganiadau i'r wasg a Chynghorwyr, rhannu gwybodaeth ar y cyfryngau cymdeithasol, a hefyd y tîm adnoddau dynol i'w rhannu'n fewnol gyda staff. Cafodd nifer yr ymgyrchoedd a gefnogwyd yn ystod y flwyddyn ei effeithio gan bandemig y coronafeirws.

Mae'r tîm Cydlyniant yn cefnogi calendr blynyddol o ddiwrnodau ac ymgyrchoedd cenedlaethol, gan gydweithio'n agos â'r tîm Cyfathrebu i hyrwyddo ymwybyddiaeth, dathlu amrywiaeth a nodi digwyddiadau hanesyddol penodol. Yn ystod 2020/21 hyrwyddodd a chefnogodd y tîm nifer o ymgyrchoedd gan gynnwys:

- Wythnos Ymwybyddiaeth o Droseddau Casineb (gweler 2.2).
- Mis Hanes Pobl Dduon - rhannu cyfryngau cymdeithasol ar raglen ddogfen ITV yn archwilio sut beth yw hi i fod yn Gymro/Gymraes ac yn ddu.
- Diwrnod Cofio'r Holocost - negeseuon ar y cyfryngau cymdeithasol a goleuo adeiladau cyhoeddus yn borffor.
- Mis Hanes LGBT - postiadau ar y cyfryngau cymdeithasol a goleuo adeiladau cyhoeddus yn borffor.
- Diwrnod Rhyngwladol y Menywod - rhannu cyfryngau cymdeithasol ar brosiect wedi ei ariannu gan y tîm Cydlyniant o'r enw Wynebau a Lleoedd.
- Wythnos Ffoaduriaid - cyfryngau cymdeithasol.

Mis Hanes Sipsiwn a Theithwyr - cystadleuaeth ffotograffiaeth yn edrych ar fywyd yn ystod y cyfnod clo (ar y cyd â Travelling Ahead).

Amcan 3: Ymgysylltu a Chyfranogi

Sicrhau ein bod yn ymgysylltu'n effeithiol â phobl sy'n rhannu nodweddion gwarchodedig. Galluogi pobl i ddylanwadu ar benderfyniadau a chael cyfle i gymryd rhan mewn bywyd gwleidyddol a bywyd bob dydd.

Cam Gweithredu 3.1	Byddwn yn ymgysylltu â phobl Ceredigion, gan gynnwys pobl sydd â nodweddion gwarchodedig ac yn cysylltu â grwpiau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol.	**Prif Swyddogion** **Michael Smith Polisi a Pherfformiad a'r holl feysydd gwasanaeth i'w weithredu**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **OREN**
Canlyniadau: Yr ymgysylltu yn ystyrlon. Pobl yn cymryd rhan ac yn gallu dylanwadu ar benderfyniadau - Adroddiad Blynyddol Ymgysylltu.			
Cynnydd hyd yma: Roedd yn flwyddyn anodd o ran ymgysylltu gydag amrywiaeth o fesurau Covid-19 yn eu lle oedd wedi effeithio ar ymgysylltu. Fodd bynnag, cafodd nifer o ymarferion ymgysylltu eu cynnal, gan gynnwys Parthau Diogel Canol Trefi, ymgynghori ar y Strategaeth Economaidd ac amddiffynfeydd rhag llifogydd yn Harbwr Aberaeron. Mae'n bosib y bydd adroddiadau blynyddol ymgysylltu yn dechrau'r flwyddyn nesaf os yw'r Polisi Ymgysylltu yn cael ei fabwysiadu.			
Cam Gweithredu 3.2	Byddwn yn adolygu ac yn gweithredu ein Polisi Ymgysylltu.	**Swyddog Arweiniol** **Michael Smith Polisi a Pherfformiad**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Y Polisi Ymgysylltu yn cael ei gyhoeddi a'i weithredu. Cynnydd yn cael ei gofnodi mewn Adroddiad Blynyddol Ymgysylltu			
Cynnydd hyd yma: Disgwylir i'r Polisi Ymgysylltu drafft, 'Siarad, Gwrando a Gweithio gyda'n Gilydd' fynd trwy'r broses wleidyddol yn ystod 2021-22. Mae dogfen ddrafft gyntaf wedi cael ei gynhyrchu			

Draft

Cam Gweithredu 3.3	Byddwn yn gweithredu ein Strategaeth Cyfranogiad Plant a Phobl Ifanc ac yn rhoi sylw i Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn wrth wneud penderfyniadau.	**Prif Swyddogion** **Nia Jones Gwasanaethau Democrataidd/ Gwion Bowen Porth Cymorth Cynnar**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Targedau penodol wedi eu cyhoeddi mewn Strategaeth Cyfranogiad Plant a Phobl Ifanc 2018-21. Cynnydd yn cael ei gofnodi mewn Adroddiad Blynyddol Cyfranogiad Plant a Phobl Ifanc. Rhaglen e-ddysgu ar Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn yn cael ei datblygu, a disgwylir ei lansio i'r staff yn 2020			
Cynnydd hyd yma: Rydym yn parhau i weithredu'r Strategaeth Plant a Phobl Ifanc ac e-ddysgu. Mae cynnydd wedi cael ei gofnodi mewn Adroddiad Blynyddol Cyfranogiad Plant a Phobl Ifanc.			
Cam Gweithredu 3.4	Byddwn yn cefnogi'r rhaglenni a chynlluniau i gynyddu cynrychiolaeth mewn gwleidyddiaeth a gwneud penderfyniadau yn lleol, yn arbennig i fenywod, pobl anabl neu bobl dduon a lleiafrifoedd ethnig.	**Swyddog Arweiniol** **Glynis Davies Gwasanaethau Etholiadol**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **OREN**
Canlyniadau: Mwy o fenywod, pobl anabl a phobl dduon a lleiafrifoedd ethnig yn cael eu cynrychioli.			

Draft

Cynnydd hyd yma: Rydym yn parhau i gefnogi rhaglenni a chynlluniau cenedlaethol i gynyddu cynrychiolaeth mewn gwleidyddiaeth a gwneud penderfyniadau yn lleol.			
Cam Gweithredu 3.5	Byddwn yn cefnogi ymgysylltu â phobl ifanc 16 ac 17 oed os yw'r oedran pleidleisio yn cael ei ostwng yng Nghymru.	**Arweiniol Swyddogion** **Glynis Davies Gwasanaethau Etholiadau / Gwion Bowen Porth Cymorth Cynnar**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **OREN**
Canlyniadau: Dull wedi ei dargedu at hyrwyddo a chodi ymwybyddiaeth gan ddefnyddio Cyngor Ieuenctid Ceredigion, Chweched Dosbarth Ysgolion Uwchradd, sefydliadau Addysg Bellach, Gwasanaethau Cymorth Ieuenctid, Fforymau Plant a Phobl Ifanc a Chyfryngau Cymdeithasol Gwasanaethau Ieuenctid.			
Cynnydd hyd yma: Rydym yn parhau i hyrwyddo cyfranogiad mewn democratiaeth leol i bobl ifanc, gan gysylltu â rhaglenni cenedlaethol.			
Cam Gweithredu 3.6	Byddwn yn parhau i gefnogi Fforwm Anabledd Ceredigion.	**Swyddog Arweiniol** **Michael Smith Polisi a Pherfformiad**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Draft

<table>
<tr><td colspan="4">Canlyniadau: 4 cyfarfod agored y flwyddyn a 4 cyfarfod â CSC. Mae llais pobl anabl yn cael ei glywed ac yn ddylanwadol.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Cynnydd hyd yma: Cafodd cyfarfodydd eu heffeithio gan bandemig y coronafeirws ac maent wedi symud erbyn hyn i fideo-gynadledda ar-lein. Cyfarfu'r Fforwm Anabledd bedair gwaith i drafod Parthau Diogel Canol Trefi. Rhoddodd aelodau'r Fforwm adborth dylanwadol ar y Parthau Diogel. Cynhaliwyd un cyfarfod cyffredinol o'r Fforwm hefyd.</td></tr>
<tr><td>Cam Gweithredu 3.7</td><td>Byddwn yn cynnal y dudalen cydraddoldeb ar wefan y Cyngor i gyfeirio at wybodaeth berthnasol a chyhoeddi ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol ac adroddiadau.</td><td>Swyddog Arweiniol

Michael Smith Polisi a Pherfformiad</td><td>BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd

GWYRDD</td></tr>
<tr><td colspan="4">Canlyniadau: Tudalen Cydraddoldeb wedi ei diweddaru ar wefan CSC.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Cynnydd hyd yma: Cafodd y dudalen Cydraddoldeb ei diweddaru gan gynnwys cyhoeddi Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2020-24 ac Adroddiad Monitro Blynyddol 2019-20.</td></tr>
<tr><td>Cam Gweithredu 3.8</td><td>Byddwn yn monitro cynnydd y Cynllun Cydraddoldeb Strategol ac yn cynhyrchu a chyhoeddi adroddiad monitro blynyddol.</td><td>Swyddogion Arweiniol

Michael Smith Polisi a Pherfformiad a'r holl feysydd gwasanaeth i'w weithredu</td><td>BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd

GWYRDD</td></tr>
</table>

Canlyniadau: Nifer y camau gweithredu glas a gwyrdd yn erbyn cyfanswm y camau gweithredu.			
Cynnydd hyd yma: 2020/21 oedd blwyddyn gyntaf *'Ceredigion Teg a Chyfartal 2020-24'.* Adlewyrchir hyn yng ngweithrediad y cynllun, gyda'r rhan fwyaf o'r camau gweithredu ar y gweill ac ar y trywydd iawn (39 o gamau gweithredu gwyrdd). Mae 14 o gamau gweithredu yn oren ac ychydig ar eu hôl hi, yn rhannol oherwydd effeithiau pandemig Covid-19, ond y nod yw eu cyflenwi dros gyfnod pedair blynedd y cynllun. Mae un cam gweithredu yn las ac wedi ei gwblhau. Nid oes unrhyw gamau gweithredu coch sydd heb eu dechrau neu gyda phryderon na chânt eu cyflawni. Camau gweithredu glas a gwyrdd = 1 +30 Cyfanswm camau gweithredu = 54. Cynnydd = 40 / 54 x 100 = 74%			
Cam Gweithredu 3.9	Byddwn yn adolygu'r broses Asesiad Effaith Integredig.	**Swyddog Arweiniol** **Michael Smith Polisi a Pherfformiad**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Proses Asesiad Effaith Integredig ddiwygiedig wedi ei gweithredu.			
Cynnydd hyd yma: Cafodd diwygiad dros dro i'r Asesiadau Effaith Integredig ei wneud er mwyn darparu ar gyfer dechrau'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol. Disgwylir gwneud diwygiad cyffredinol yn 2021-22.			

Drafft

Cam Gweithredu 3.10	Byddwn yn monitro ac yn cynghori ar Asesiadau Effaith Integredig.	**Swyddog Arweiniol** **Michael Smith Polisi a Pherfformiad**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **Oren**
Canlyniadau: Nifer yr Asesiadau Effaith Integredig ar y safon ofynnol a gyflwynwyd gyda Phapurau Cabinet / cyfanswm yr Asesiadau Effaith Integredig sy'n ofynnol x 100 = A%.			
Cynnydd hyd yma: Roedd llai o Asesiadau Effaith Integredig y flwyddyn hon oherwydd lleihad yn nifer y cynigion sy'n mynd i'r Cabinet oherwydd pandemig y coronafeirws. Cafodd 29 o Asesiadau Effaith Integredig eu cyflwyno, ac o'r rhain roedd 41% ar y safon ofynnol. Rhoddwyd adborth ar 59% o'r Asesiadau Effaith Integredig yr oedd angen rhoi sylw iddynt er mwyn i ddiwygiadau gael eu gwneud. 12 / 29 x 100 = 41% Canlyniadau 2020-21: 41%			
Cam Gweithredu 3.11	Darparu cymorth ac arweiniad i holl wasanaethau'r Cyngor i sicrhau eu bod yn gweithredu Safonau'r Gymraeg, a chynyddu argaeledd a safon y gwasanaethau cyfrwng Cymraeg.	**Swyddog Arweiniol** **Carys Morgan Gwasanaethau Democrataidd**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Gweithgareddau cyfrwng Cymraeg ar gael i siaradwyr Cymraeg.			
Cynnydd hyd yma: Wedi darparu cymorth ac arweiniad i holl wasanaethau'r Cyngor i sicrhau eu bod yn gweithredu Safonau'r Gymraeg trwy fonitro a hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg.			

Cam Gweithredu 3.12	Byddwn yn mabwysiadu egwyddorion Siarter Anableddau Dysgu Dream Team.	**Swyddogion Arweiniol** **Pob un**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Canlyniadau gwell i bobl ag anableddau dysgu.			
Cynnydd hyd yma: Mabwysiadu'r Siarter yn parhau.			

Amcan 4: Urddas, Parch a Mynediad i Wasanaethau. **Sicrhau mynediad teg a chyfartal i bob gwasanaeth. Gwnawn hyn trwy sicrhau bod pobl â nodweddion gwarchodedig yn cael eu trin ag urddas a hefyd trwy ateb eu hanghenion os ydynt yn wahanol i anghenion pobl eraill.**			
Cam Gweithredu 4.1	Byddwn yn hwyluso mynediad i wybodaeth, cyngor a chymorth trwy'r Porth Cymorth Cynnar, gan gynnwys Dewis a Gwasanaethau Gwybodaeth i Deuluoedd. Byddwn hefyd yn darparu sesiynau technoleg hygyrch a chymunedau sy'n deall dementia.	**Swyddog Arweiniol** **Cyra Shimell / Porth Cymorth Cynnar**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **OREN**

<table>
<tr><td colspan="4">Canlyniadau: Mwy o bobl yn cael eu cynorthwyo.

Mwy o sesiynau deall dementia yn cael eu darparu.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Cynnydd hyd yma: Dim sesiynau deall dementia wedi eu cynnal ers y cyfnod clo cyntaf, fodd bynnag, rydym wedi cynnal nifer o sesiynau Cysylltu â Charedigrwydd ar-lein.</td></tr>
<tr><td>Cam Gweithredu 4.2</td><td>Byddwn yn darparu cymorth wedi ei dargedu megis y prosiectau "Cynllun Cyfeirio" ac "Ymuno" er mwyn i blant ag anghenion ychwanegol allu mynychu gweithgareddau prif ffrwd.</td><td>Swyddogion Arweiniol

Porth Cymorth Cynnar / Cathryn Morgan</td><td>BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd

GWYRDD</td></tr>
<tr><td colspan="4">Canlyniadau: Cynnal y gyfradd dychwelyd holiaduron ar 50%, a chynnal cyfradd gwasanaeth da neu uwch ar 84%.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Cynnydd hyd yma: Rydym yn talu am hyfforddiant, cymorth a staff ychwanegol er mwyn i blant ag anableddau neu anghenion ychwanegol allu mynychu lleoliadau plant prif ffrwd. Mae'r 'Cynllun Cyfeirio' yn cefnogi plant cyn-ysgol ac mae 'Ymuno' ar gyfer plant oedran ysgol. Gwelwyd lleihad yn nifer y ceisiadau am gymorth, yn rhannol oherwydd nad oedd pob lleoliad ar agor ac yn rhannol oherwydd bod rhieni am leihau'r cysylltiad yr oedd y plant mwy agored i niwed hyn yn ei gael ag eraill.

Cafodd 131 o blant cyn-ysgol eu cefnogi gan y Cynllun Cyfeirio y flwyddyn hon. Gadawodd 61 o blant y cynllun yn ystod y flwyddyn, gadawodd nifer yn sydyn yn ystod y cyfnod clo cyntaf ym Mawrth 2020 ac yna aethant i'r ysgol ym mis Medi; ni chafodd ffurflen werthuso ei hanfon atynt. Roedd y darparwr (Mudiad Meithrin) wedi llwyddo i anfon y ffurflen trwy'r e-bost at 13 o rieni; dim ond 4 (31%) oedd wedi ymateb. Dywedodd 100% o'r rhain bod y cynllun wedi cael effaith gadarnhaol ar eu plant/teulu a bod y cynllun yn cynnig modd i'r lleoliad gynnwys eu plentyn ym</td></tr>
</table>

mhob agwedd ar y Cylch. Fodd bynnag, dywedodd 25% nad oedd digon o gyfle ganddynt i drafod anghenion y plentyn gyda'r gweithwyr proffesiynol, ac nid oeddent yn teimlo bod yr wybodaeth a gawsant am ddatblygiad eu plentyn yn ddigonol.

Dim ond 1 plentyn gafodd cymorth gan gynllun Ymuno i fynychu lleoliad prif ffrwd y tu allan i'r ysgol. Dychwelodd y rhiant hwn yr holiadur (ymateb 100%) gan ddweud bod y ddarpariaeth wedi gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i'r teulu, a bod ei blentyn wedi elwa o'i fynychu, ac ni fyddai wedi gallu mynychu heb y cymorth. Gweithiodd y darparwr (DASH Ceredigion) gyda'r Tîm Plant Anabl i ddarparu cymorth 1:1 a chynllun chwarae arbenigol i blant anabl sydd ag anghenion cymhleth. Roeddent wedi gweithio gyda'r Uned Gofal Plant hefyd i gynnig hyfforddiant ar ymwybyddiaeth o anabledd cudd i staff mewn lleoliadau gofal plant prif ffrwd.

Adborth gan rieni:

Cael cymorth ychwanegol ar gyfer fy mhlentyn sydd â phroblemau ymddygiad, mae'r bobl hyn yn gallu rhoi yr hyn y mae ei angen ar fy mhlentyn ac maen nhw yn brofiadol. Mae ei addysg a'i ymddygiad wedi gwella ychydig bach ac rwy'n credu bod hyn oherwydd y cymorth ychwanegol y mae'n ei gael trwy'r feithrinfa. *(Cynllun Cyfeirio)*

Bues i'n ffodus iawn i ddewis y feithrinfa y mae fy mhlentyn yn mynd iddi, roedd yr Arweinydd wedi sylwi ar ymddygiad fy mhlentyn yn gyflym iawn ac wedi bod yn gefn i'r ddau ohonom, ond i'm plentyn yn bennaf. Mae'n cael yr addysg y mae'n haeddu ei chael ac sydd ei hangen arno. Rwy'n ddiolchgar iawn yn arbennig i Ms Jones am ei phrofiad a'r ffordd y mae wedi helpu fy nheulu. (*Cynllun Cyfeirio*)

Allwn ni ond diolch i chi am y cariad, y cymorth a'r anogaeth rydych wedi eu rhoi i'n plentyn. Rydym wedi teimlo ei bod yn cael y gofal gorau, yn enwedig gyda'i halergeddau a'i chroen, ac mae hyn i'w weld yn ei hapusrwydd yn yr Ysgol Feithrin. Mae wedi gwneud cymaint o gynnydd ac mae ei Chymraeg yn wych *(Cynllun Cyfeirio).*

Cam Gweithredu 4.3	Byddwn yn rhoi cyfleoedd i bobl ag anableddau dysgu i ddatblygu amrywiaeth o sgiliau bywyd sy'n ateb eu hanghenion (Cyfathrebu Cyflawn, Creative Lifestyle Solutions, Llond Bol a Chanolfan Cymorth Cymunedol).	**Swyddogion Arweiniol** **Nerys Lewis Porth Gofal a Gillian Evans Ysgolion**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Drafft

Canlyniadau: Mwy o bobl wedi cael mynediad i'r gwasanaethau eiriolaeth.			
Cynnydd hyd yma: Mae carfan gyntaf Camu 'Mlaen wrthi'n cwblhau eu blwyddyn gyntaf. Bydd adolygiad partneriaeth o'r flwyddyn yn cael ei gwblhau a bydd hyn yn cynnwys archwilio ymhellach mynediad a'r defnydd o wasanaethau eiriolaeth gyda chynllun wedi ei ddatblygu i wella eiriolaeth ble a phan fydd ei angen.			
Cam Gweithredu 4.4	Byddwn yn datblygu manyleb a thendr ar gyfer gwasanaeth eiriolaeth newydd ar gyfer anableddau dysgu, iechyd meddwl a phobl hŷn.	**Swyddog Arweiniol** **George Ryley a DSS Contracts and Commissioning Porth Cynnal**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Mwy o bobl wedi cael mynediad i'r gwasanaethau eiriolaeth.			
Cynnydd hyd yma: Cytunwyd y bydd contract rhanbarthol newydd ar gyfer gwasanaethau eiriolaeth ac mae gwaith eisoes wedi dechrau ar baratoi'r tendr. Mae Cyngor Sir Penfro yn arwain y prosiect ac mae cynrychiolwyr o Gynghorau Sir Ceredigion a Chaerfyrddin hefyd ar y Grŵp Prosiect, ac yn rhoi mewnbwn ar ddatblygu'r fanyleb a dogfennau tendro eraill. Disgwylir i'r contract newydd fod yn ei le o Ionawr 2022. Yn ystod 2020/21 derbyniodd 48 o bobl newydd yng Ngheredigion wasanaethau eiriolaeth trwy drefniadau contract presennol Eiriolaeth Proffesiynol Annibynnol Ceredigion, gan gynnwys 8 yn ystod y chwarter diwethaf. Gall y ffigur hwn gael ei ddefnyddio fel mesur ar gyfer y flwyddyn nesaf a disgwylir i ffigurau'r chwarter olaf adlewyrchu'r contract rhanbarthol newydd.			

Draft

Cam Gweithredu 4.5	Byddwn yn darparu amrywiaeth ddwyieithog o ddosbarthiadau ymyrraeth iechyd ym mhob ardal yn y sir, gan gynnwys cyflyrau cronig cymhleth ar gyfer clefydau'r galon, iechyd meddwl, rheoli poen, canser, atal cwymp, gan gynnwys y rhaglen hyfforddiant sadrwydd osgo o dan y Cynllun Cenedlaethol Atgyfeirio Cleifion i Wneud Ymarfer Corff.	**Swyddog Arweiniol** **Steve Jones Porth Cymorth Cynnar**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Canlyniadau: Dros 200 o ddosbarthiadau ymyrraeth iechyd wedi eu cynnal bob mis, pob un o fewn amser teithio 20 munud i bob cleient.

36,000 o Unedau Gweithgareddau y flwyddyn

Y rhaglen wedi ei seilio ar y cleient er mwyn meithrin arferion newid bywyd o ran cadw'n actif a llesiant iechyd meddwl.

Cynnydd hyd yma:

Oherwydd y pandemig a'r cyfnod clo, mae'r Tîm Ymyrraeth Iechyd wedi bod yn cynnig cymorth trwy'r gwasanaeth Ffonio a Sgwrsio i fwy na 600 o gleientiaid sydd â phroblemau iechyd.

Mae dosbarthiadau rhithiol er mwyn i bobl barhau'n actif trwy sianeli'r cyfryngau cymdeithasol, yn fyw ac wedi eu recordio ymlaen llawn, wedi cael eu cynnal trwy gydol y flwyddyn gyda nifer da yn cymryd rhan.

Prosiectau Cerdded er budd Lles rhithiol wedi cael eu cynnal yn ystod y cyfnod clo gyda chyfranogwyr yn cerdded cannoedd ar filoedd o filltiroedd lle maen nhw'n byw.

Llwyddiannus iawn

Draft

<table>
<tr><td>Cam Gweithredu 4.6</td><td>Prosiect Cylch Caron – byddwn yn sefydlu gofal yn y gymuned er mwyn ateb anghenion iechyd a thai sy'n addas i'r diben.</td><td>Swyddog Arweiniol

Nerys Lewis Porth Gofal</td><td>BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd

OREN</td></tr>
<tr><td colspan="4">Canlyniadau: Nodi nifer y gwasanaethau ychwanegol sydd eu hangen fel rhan o Brosiect Cylch Caron.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Cynnydd hyd yma: Mae prosiect Cylch Caron yn parhau ar gam datblygu Achos Busnes Llawn.</td></tr>
<tr><td>Cam Gweithredu 4.7</td><td>Byddwn yn datblygu Cofrestr Tai Hygyrch ac yn gweithio ar sicrhau bod cyngor a gwasanaethau Opsiynau Tai yn hygyrch.</td><td>Swyddog Arweiniol

Llyr Hughes / Cerys Purches-Phillips Porth Gofal</td><td>BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd

GWYRDD</td></tr>
<tr><td colspan="4">Canlyniadau: Lefelau boddhad gwell ymysg pobl sy'n gwneud cais am dai hygyrch.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Cynnydd hyd yma:

Mae'r Gofrestr Tai Hygyrch a'r Polisi Tai Hygyrch wedi bod yn eu lle ers Mehefin 2016. O ganlyniad, mae nifer y bobl sy'n defnyddio'r gofrestr tai hygyrch ac yn derbyn cynigion yn dilyn hynny yn parhau i gynyddu. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf cafodd nifer o dai eu rhoi i unigolion a theuluoedd sydd angen cartrefi hygyrch, gan gynnwys, yn fwyaf diweddar, y datblygiad newydd Maes Arthur lle roedd 3 o'r 33 o fflatiau newydd yn</td></tr>
</table>

Draft

hygyrch i gadeiriau olwyn. Mae gwaith ar y gweill bellach i neilltuo 56 o fflatiau yng Nghynllun Gofal Maes y Môr a fydd hefyd yn gwbl hygyrch. Mae'r adroddiadau diweddaraf yn nodi bod 15% o geisiadau i'r Gofrestr Tai yn gofyn am ryw fath o eiddo hygyrch. Y categorïau a gafodd eu cynnwys yw: cadair olwyn lawn/cadair olwyn rannol/angen llawr gwaelod/cartrefi am oes/uchafswm 3 gris/dim grisiau.

Mae mynediad i'r Gwasanaeth Opsiynau Tai ar gael yn ddwyieithog ac er bod ymgeiswyr yn cael eu hannog i gwblhau ffurflenni cais ar-lein, mae cyfleusterau ar gael i dderbyn ceisiadau dros y ffôn. Mae gwefan Opsiynau Tai hefyd yn cynnig ieithoedd heblaw’r Gymraeg a'r Saesneg, ynghyd ag opsiynau hygyrchedd ychwanegol megis testun yn unig/ffurf graffigol/darllen yn uchel a'r dewis i gynyddu maint y testun. Dros yr wythnosau diweddar, mae gwaith wedi cael ei wneud gan y tîm i sicrhau bod gwefan Opsiynau Tai yn hollol gydnaws ac yn bodloni gofynion newydd Canllawiau Hygyrchedd WCAG 2.1 AA, sef cyfres o argymhellion a gydnabyddir yn rhyngwladol sy'n diffinio sut i wneud cynnwys gwe yn fwy hygyrch i bobl ag anableddau.

Er gwaethaf heriau Covid-19, mae gwasanaethau'r Gofrestr Tai a Digartrefedd wedi sicrhau y gall y gwasanaeth barhau i weithredu'n ddiogel gyda chyngor priodol yn cael ei ddarparu o bell, a sicrhau nad yw unrhyw unigolion yn cael eu cosbi gan y newid yn y dull gweithredu.

Er na all y gwasanaeth gofnodi adborth trwy'r system TG ar hyn o bryd, mae adborth llafar yn cael ei gofnodi. Fodd bynnag, nid yw hwn yn gyfleuster adroddadwy. Bydd cyfle yn y dyfodol i ddatblygu proses er mwyn monitro lefelau boddhad.

Cam Gweithredu 4.8	Byddwn yn ystyried darparu mynediad i'r gwasanaeth trafnidiaeth gyhoeddus i bobl anabl, pobl hŷn a theuluoedd sydd â phlant ifanc fel ran o unrhyw waith cynnal a chadw neu wella a wneir.	**Swyddog Arweiniol** **Gerwyn Jones Gwasanaethau Priffyrdd ac Amgylcheddol**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Canlyniadau: Mae gwaith yn cael ei wneud ar hyn o bryd i wella cysodfannau ac arosfannau bysiau ar hyd y llwybr T2/T5.

Rydym yn parhau i gefnogi a hwyluso menter Llywodraeth Cymru sy'n cynnig teithio am ddim i bawb ar y penwythnos ar rwydwaith TrawsCymru.

Mae'r ddwy fenter yn gwella hygyrchedd trwy gyfrwng gwella'r seilwaith a'r gwasanaeth.
Cynnydd hyd yma: Mae pandemig byd-eang Covid-19 wedi cael effaith fawr ar y rhan fwyaf o agweddau ar fywyd. Mae hyn wedi bod yn arbennig o wir yn achos y gofynion a'r galw am deithio sy'n cynnwys yr effeithiau sy'n codi o gyfyngiadau teithio a ffyrdd newydd neu wahanol o weithio a byw yn gyffredinol. Mae'r effeithiau hyn yn dilyn ac yn gysylltiedig â theithio rhyngwladol i deithio ar lefel leol. Mae'r Cyngor Sir wedi cydweithio'n agos â gweithredwyr bysiau llesol trwy gydol pandemig Covid-19 i gefnogi'r diwydiant a chynnal lefel graidd o wasanaethau gan ddilyn canllawiau Llywodraeth Cymru yr un pryd. Mae hyn wedi cynnwys datblygu asesiadau risg Covid-19 a gweithredu mesurau lleddfu rheolaeth gysylltiedig. Mae natur integredig rhwydweithiau bysiau yng Ngheredigion yn golygu bod y dull gweithredu hwn wedi cael ei ddefnyddio ar gyfer cludiant dysgwyr yn ogystal â'r gwasanaethau a'r cyfleoedd teithio sydd ar gael i'r cyhoedd yn gyffredinol. Bu angen bod yn ddeinamig ac yn hyblyg yn ein hymateb i'r sefyllfa sy'n newid yn gyflym oherwydd Covid-19. Mewn hinsawdd gweithredu heriol o'r fath mae manteision mabwysiadu dull o weithio mewn partneriaeth a chydweithredu wedi dod i'r amlwg ac yn cael ei gydnabod a'i werthfawrogi'n gyffredinol. Mae gwaith wedi parhau ar welliannau i gysodfannau ac arosfannau bysiau ar hyd llwybr T2/T5, gan gynnwys yr wybodaeth a ddarperir mewn cyfnewidfeydd allweddol gan gynnwys Porth Aberystwyth, Sgwâr Alban Aberaeron a Sgwâr Finch Aberteifi. Mae'r Cyngor Sir yn parhau i gydweithio â Llywodraeth Cymru, Trafnidiaeth Cymru a'r gweithredwyr bysiau i weinyddu a rheoli'r cyllid Cynllun Brys ar gyfer Bysiau sy'n esblygu. Cafodd hyn ei roi ar waith i gefnogi gweithredwyr a gwasanaethau yn ystod y pandemig ond hefyd wrth i ni symud tuag at fodel newydd ar gyfer y modd y darperir ac y rheolir gwasanaethau bysiau yng Nghymru. Mae Llywodraeth Cymru a Thrafnidiaeth Cymru wedi dechrau adolygu ac ailwampio rhwydweithiau bysiau Cymru.

Cam Gweithredu 4.9	Byddwn yn ystyried anghenion pobl anabl wrth gynnal a chadw neu wella troetffyrdd a cherbytffyrdd (er enghraifft, cyrbiau is).	**Swyddog Arweiniol** **Phil Jones Gwasanaethau Priffyrdd ac Amgylcheddol**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Canlyniadau: Mwy o welliannau i droetffyrdd sy'n rhoi sylw i faterion hygyrchedd.			
Cynnydd hyd yma: Mae hwn yn weithgarwch blynyddol parhaus. Mae mynediad i'r anabl (neu ddiffyg mynediad i'r anabl) yn faen prawf ar gyfer sgorio/asesu gwaith wrth lunio'r rhestr wedi ei blaenoriaethu o gynlluniau cynnal a chadw a/neu wella.			
Cam Gweithredu 4.10	Byddwn yn parhau i weithredu ymgyrch Cymhennu Ceredigion i godi ymwybyddiaeth a lleihau nifer y rhwystrau ar droetffyrdd yn ein trefi megis byrddau hysbysebu ffrâm A biniau ar olwynion.	**Swyddog Arweiniol** **Gerwyn Jones Gwasanaethau Priffyrdd ac Amgylcheddol a phartneriaid**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **OREN**
Canlyniadau: Mae Cyhoeddiadau Ceredigion Dim Sbwriel yn cael eu rhannu/eu cyhoeddi ar lwyfannau cyfryngau cymdeithasol y Cyngor yn rheolaidd sy'n darparu ar gyfer codi ymwybyddiaeth barhaus.			
Cynnydd hyd yma: Byddai sbwriel 'preifat' anghyfreithlon (nid dodrefn stryd) yn cael ei ystyried yn drosedd rhwystro oni bai ei fod wedi ei drwyddedu/ei gymeradwyo.			

Drafft

Cam Gweithredu 4.11	Byddwn yn cynnal archwiliadau hygyrchedd i sicrhau bod pob aelod o'r cyhoedd yn gallu cael mynediad i swyddfeydd cyhoeddus y Cyngor	**Swyddog Arweiniol** **Lyndon Griffiths Economi ac Adfywio**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Mwy o adolygiadau hygyrchedd wedi eu cwblhau a gwelliannau a argymhellir yn cael sylw.			
Cynnydd hyd yma: Rydym yn parhau i gynnal archwiliadau hygyrchedd ar gyfer adeiladau'r Cyngor a datblygiadau mawr. Mae hyn yn cynnwys gweithredu'r Strategaeth Toiledau o ran hygyrchedd a gwaith parhaus i gynyddu nifer y toiledau gyda lleoedd newid yn y sir.			
Cam Gweithredu 4.12	Rydym wedi ennill safon hygyrchedd AA ar gyfer ein gwefan a byddwn yn gweithio tuag at ennill safon AAA, gan gynnwys darparu bar offer darllenadwyedd.	**Swyddog Arweiniol** **Arwyn Morris Cyswllt Cwsmeriaid**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GLAS**
Canlyniadau: Cynyddu lefelau boddhad cwsmeriaid.			
Cynnydd hyd yma: Bydd y cam gweithredu hwn yn un parhaus er mwyn bodloni unrhyw safonau newydd - rydym wedi bodloni'r holl safonau sylfaen angenrheidiol ar gyfer hygyrchedd. Mae'r cam gweithredu hwn yn las - wedi ei gyflawni ond bydd yn parhau i esblygu wrth i dechnoleg newid.			

Cam Gweithredu 4.13	Byddwn yn parhau i reoli llwybr yr arfordir i sicrhau bod y llwybr yn bodloni disgwyliadau ymwelwyr, gan gynnwys parhau i ddilyn egwyddorion *'Mynediad Lleiaf Rhwystrol'* lle y bo'n bosibl. Byddwn yn ystyried anghenion pobl ag anableddau wrth gynnal a chadw neu wella hawliau tramwy cyhoeddus.	**Swyddog Arweiniol** **Eifion Jones Economi ac Adfywio**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Canlyniadau: Egwyddorion mynediad lleiaf rhwystrol wedi eu cynnwys o fewn y Cynllun Gwella Hawliau Tramwy.

Cynnydd hyd yma:

Cafwyd £45k o gyllid cyfalaf y Cyngor i newid pontydd troed sy'n helpu i gydymffurfio â lled 1.2m sydd wedi eu cynnwys o fewn y canllawiau "trwy bob dull rhesymol" ar fynediad lleiaf rhwystrol.

Mae nodi'r rhwystrau i fynediad wedi ei gynnwys bellach ym mhob taflen llwybrau a hyrwyddir, h.y. camfeydd, gatiau, gosod wyneb a graddiant llwybrau ac ati.

Cafwyd grant o £160k gan Lywodraeth Cymru i greu llwybrau pren i bob gallu ar hyd afon Teifi yng Nghenarth (prosiect 3 blynedd)

Cafwyd £25k i uwchraddio wyneb llwybr troed yn Aberaeron - llenyddiaeth hyrwyddo llwybr mynediad i bob gallu wedi ei baratoi fel rhan o'r prosiect.

Cam Gweithredu 4.14	Byddwn yn rhoi sylw i fynediad cyfartal i fannau chwarae gan gefnogi'r cynllun gweithredu cyfleoedd chwarae digonol.	**Swyddog Arweiniol**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Draft

		Cathryn Morgan Polisi a Pherfformiad	

Canlyniadau: Mwy o geisiadau grant i CSC ar gyfer gwelliannau i fannau chwarae a gefnogir gan bolisi/cynlluniau i ddarparu lleoedd chwarae hygyrch.

Cynnydd hyd yma: Erbyn hyn mae ffurflen gais Grant Cyfleoedd Chwarae Cymru Gyfan Ceredigion yn gofyn i'r grwpiau amlinellu eu cynlluniau neu bolisi i sicrhau fod y man chwarae yn hygyrch i blant ac oedolion anabl. 9 cais grant wedi eu derbyn, 100% wedi ateb y cwestiwn penodol hwn (rhai atebion wedi eu dangos isod). Mae'n ymddangos y byddai peth hyfforddiant ychwanegol yn ddefnyddiol. Bydd gweminar 'man chwarae cynhwysol' ar-lein yn cael ei ddatblygu a'i gynnig yn ystod 2021/22. Ymatebion

1. Mae polisi darpariaeth chwarae gan y Cyngor Cymuned ac mae'n ymwybodol o sicrhau bod meysydd chwarae yn hygyrch er nad oes llawer o offer chwarae arbenigol ar gael, ac mae'n cael ei ystyried wrth brynu offer newydd.
2. Y bwriad yw edrych ar hyn yn fwy manwl, i gychwyn trwy ddarganfod beth yw'r galw am barc chwarae hygyrch yn yr ardal hon. Byddwn yn ymgynghori ymhellach ar anghenion y gymuned ac yn ceisio rhoi sylw i unrhyw rwystrau.
3. Wedi ei gynnwys yn y dyfynbris hwn yw siglen fasged sy'n addas i blant anabl. Nid oes unrhyw risiau ym mynedfa'r maes chwarae ac mae'r gât yn addas i gadeiriau olwyn a chadeiriau gwthio. Mae maes parcio ceir am ddim wrth ochr y safle.
4. Mae'r maes chwarae wedi cael ei gynllunio i'w wneud mor hygyrch â phosibl yn wyneb y ffaith bod y safle ar lethr. Ceir llwybrau igam-ogam yn agos at y maes chwarae ac ar y safle yn hwyluso mynediad i ddefnyddwyr cadeiriau olwyn. Bydd ramp mynediad concrid a mynedfa newydd ar gyfer y Pafiliwn Pren i'w darparu erbyn gwanwyn 2021.
5. Ceir mynediad rhwydd i'r parc o'r ffordd sy'n rhedeg trwy'r pentref; mae cilfan eithaf mawr (lle parcio i 2-3 car) a gallwch agor y gât fetel pum bar a gyrru trwyddo i gael mynediad agosach i'r cyfleusterau (os oes angen). Mae arwyneb solet rhwng y gilfan a'r maes chwarae ac o ymyl y maes chwarae ceir llwybr tarmac (tua 1.5m ar led) sy'n arwain at y maes chwarae. Nid oes unrhyw lwybrau rhwng ardal yr offer chwarae ar hyn o bryd ond mae'r porfa yn cael ei gadw'n fyr a'i gynnal yn dda. Mae'r holl offer chwarae wedi eu hamgylchynu gan fatiau diogelwch a fyddai'n hygyrch i ddefnyddwyr cadeiriau olwyn ar wahân i'r sleid. Nid oes unrhyw gyfleusterau toiledau cyhoeddus yn y parc

Draft

neu yn y pentref. Rydym yn gobeithio gwneud y parc yn fwy hygyrch a chynhwysol yn y dyfodol i bobl â galluoedd gwahanol trwy ychwanegu offer chwarae priodol gan ei bod hi'n bwysig bod pob plentyn ac oedolyn yn gallu mwynhau chwarae beth bynnag fo'i allu.

Rydym wedi gweithio â thîm Iaith a Lleferydd Bwrdd Iechyd Hywel Dda i gael 15 x Bwrdd Cyfathrebu wedi eu gosod mewn 15 o feysydd chwarae cymunedol. Bydd y rhain yn gwella'r profiad chwarae ar gyfer plant nad ydynt yn cyfathrebu ac yn helpu i gynyddu sgiliau iaith a chyfathrebu.

Draft

Bwrdd cyfathrebu
Communication board
Pwyntiwch at y symbol wrth ddweud y gair e.e. "Wyt ti eisiau bwyd?" Cofiwch hefyd roi cyfle i'r plentyn bwyntio at yr hyn mae eisiau dweud.
Point to the symbol as you say the word to the child e.g. "Do you want food?" Give the child opportunities to point to what they want too.
fi I
eisiau want
cyflym fast
da good
i ffwrdd off
wedi blino tired
hapus happy
dail leaves
ti you
dere come
araf slow
drwg bad
ar ben on
trist sad
cyffrous excited
brigau sticks
mwy more
gweld see
hoffi like
gorffen finish
rhedeg run
tŷ bach toilet
diod drink
aderyn bird
mynd go
chwarae play
ddim yn hoffi don't like
help help
aros wait
adref home
bwyd food
blodyn flower
ddim not
siglen swing
cylchdro roundabout
ffram ddringo climbing frame
si-so see-saw
mainc bench
llithren slide
car car

Cam Gweithredu 4.15	Byddwn yn sicrhau bod ein polisi caffael a manyleb contract yn cynnwys cydraddoldeb a'r Gymraeg fel gwybodaeth safonol.	**Swyddogion Arweiniol** **George Ryley Cyllid a Chaffael a Carys Morgan Gwasanaethau Democrataidd**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Canran y manylebau contract a gyhoeddwyd gyda gofynion ar gyfer Cydraddoldeb a'r Gymraeg.			
Cynnydd hyd yma: Mae'r holl gontractau mawr yn cael eu tendro trwy ddefnyddio system e-dendro-Cymru ac mae gan 100% o'r rhain gwestiynau ynghylch gofynion Cydraddoldeb a'r Gymraeg wedi eu cynnwys ynddynt fel rhan o broses safonedig. Roedd Cod Ymarfer Llywodraeth Cymru ar gyfer Cyflogaeth Foesegol mewn Cadwyni Cyflenwi hefyd wedi eu cynnwys yn y tendrau hynny fel gwybodaeth safonol.			
Cam Gweithredu 4.16	Byddwn yn parhau i helpu clybiau chwaraeon cymunedol i ennill Gwobr Anabledd Insport.	**Swyddog Arweiniol** **Steve Jones Porth Cymorth Cynnar**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **OREN**
Canlyniadau: Mwy o wirfoddolwyr/prosiectau cymunedol i hyfforddi ac addysgu pobl i fod yn fwy hyderus a datblygu cyfleoedd mwy cynhwysol yn ein cymunedau.			

Draft

Cynnydd hyd yma:

Mae Clybiau Chwaraeon yn cael eu hannog i gwblhau Achrediad Insport. Mae'r clwb beicio addasedig Wheel Together yn Aberystwyth wedi ennill statws Rhuban eleni.

Oherwydd y pandemig a newidiadau staff, nid yw rhaglen achredu Insport wedi bod yn weithredol.

Cam Gweithredu 4.17	Byddwn yn datblygu gweledigaeth ar gyfer Ceredigion Actif gan ennill safon Aur Insport.	**Swyddogion Arweiniol** **Steve Jones Dysgu Gydol Oes a Diwylliant**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Canlyniadau: Parhau â'r daith a'r broses ddysgu i staff, partneriaid a gwasanaethau o statws Rhuban i Aur.

Bod yn wasanaeth cynhwysol sydd â gweledigaeth ar gyfer pob safon.

Cynnydd hyd yma:

Mae ymrwymiad i gyflawni Achrediad Aur Insport wedi ei gynnwys yng Nghynllun Busnes Gwasanaeth Canolfan Llesiant L2 ar gyfer 2021-22. Mae gwaith ar y gweill i fynychu Panel Cyn Dyfarnu Statws Aur Insport Chwaraeon Anabl Cymru ym Mehefin 2021.

Draft

Amcan 5: Addysg Deg a Chynhwysol. Rydym am sicrhau bod plant a phobl ifanc yn cyflawni eu potensial. Dylai'r hawl i addysg a hyfforddiant hefyd sicrhau hygyrchedd ac amgylchedd heb unrhyw fwlio neu aflonyddu. Mae hyn hefyd yn cynnwys dysgu gydol oes.			
Cam Gweithredu 5.1	Byddwn yn helpu ysgolion i sicrhau eu bod yn adolygu ac yn diweddaru eu Cynlluniau Cydraddoldeb Strategol.	**Swyddog Arweiniol** **Nia James Ysgolion**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Pob ysgol yn adrodd ac yn cadarnhau eu bod wedi cwblhau cynlluniau cydraddoldeb strategol unigol yn ystod Tymor yr Haf yng nghyfarfodydd y corff llywodraethu. Mae Cynllun Cydraddoldeb Strategol yn ei le yn yr ysgolion.			
Cynnydd hyd yma: Pob ysgol wedi cwblhau ei Chynlluniau Cydraddoldeb Strategol yn ystod tymor yr haf.			
Cam Gweithredu 5.2	Byddwn yn helpu ysgolion i fynd i'r afael â bwlio'n seiliedig ar hunaniaeth a gweithredu Pecyn Cymorth a Chanllawiau Gwrth-fwlio arfaethedig Llywodraeth Cymru pan gânt eu lansio yng ngwanwyn 2020.	**Swyddogion Arweiniol** **Laurie Hughes / Kizzie Garner-Hughes Ysgolion**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Draft

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Canlyniadau: Mae pob ysgol wedi adolygu ei pholisi gwrth-fwlio.

Polisi drafft wedi ei greu ar gyfer ysgolion o'r canllawiau gwrth-fwlio newydd. Copi drafft wedi ei anfon i'w ymgynghori arno a cheisio cymeradwyaeth uwch staff addysg cyn cael ei gylchredeg i'r ysgolion.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Cynnydd hyd yma:

Mae ysgolion wedi cael canllawiau gwrth-fwlio. Cymeradwyaeth wedi ei cheisio gan uwch staff addysg; canllawiau wedi eu cyflwyno i'r Cabinet ar 18/05/21 a chael eu cymeradwyo fel polisi.</td></tr>
<tr><td>Cam Gweithredu 5.3</td><td>Byddwn yn gwella'r ddarpariaeth a'r canlyniadau ar gyfer plant ag anghenion dysgu ychwanegol, lleihau'r bwlch cyrhaeddiad rhwng plant heb Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) a'r rhai sydd ag ADY</td><td>Swyddog Arweiniol

Gillian Evans Ysgolion</td><td>BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd

GWYRDD</td></tr>
<tr><td colspan="4">Canlyniadau: Pob disgybl ag ADY wedi gwneud cynnydd priodol yn unol â'u hanghenion.

Hyn wedi ei dystio gan ddata ar gyflawniad plant ag ADY ym mhob cyfnod allweddol.</td></tr>
<tr><td colspan="4">• Cynnydd hyd yma: Mae perfformiad disgyblion AAA Ceredigion yn dda. Ceir cynnydd yn nifer y disgyblion sydd wedi cael diagnosis o awtistiaeth ddifrifol yn y blynyddoedd cynnar. Mae Ceredigion wedi parhau i fuddsoddi mewn hyfforddiant i gynyddu gallu'r gweithlu i ateb anghenion disgyblion prif ffrwd. Mae hyn yn cynnwys ymarfer sy'n canolbwyntio ar y person er mwyn adlewyrchu anghenion y Cod ADY newydd, hyfforddiant awtistiaeth, hyfforddiant Cynorthwywyr Cymorth Llythrennedd Emosiynol a hyfforddiant iechyd meddwl. Mae 70% o</td></tr>
</table>

Drafft

ysgolion Ceredigion wedi cael eu hachredu bellach fel ysgolion sy'n deall awtistiaeth. Mae 79% o'n hysgolion hefyd wedi cael cynorthwyydd addysgu wedi ei hyfforddi fel hyrwyddwr awtistiaeth. Mae 451 o bobl wedi cwblhau modiwl e-ddysgu ar gydnabod anawsterau iechyd meddwl mewn pobl ifanc. Darpariaeth Cynorthwywyr Cymorth Llythrennedd Emosiynol yn parhau i ddatblygu'n dda ac ysgolion wedi gwneud cais am hyfforddiant pellach ar gyfer staff. Cynorthwywyr Cymorth Llythrennedd Emosiynol wedi cael hyfforddiant pellach cyn i'r disgyblion ddychwelyd i'r ysgol ym Mehefin 2020. Ysgolion wedi gwneud defnydd da o'r grant iechyd meddwl i ddarparu sesiynau Cynorthwywyr Cymorth Llythrennedd Emosiynol ychwanegol i bobl ifanc sy'n agored i niwed. Mae 49 o gynorthwywyd addysgu wedi ennill cymhwyster Cynorthwywyr Cymorth Llythrennedd Emosiynol. Mae'r ddarpariaeth ar gyfer disgyblion agored i niwed yng Ngheredigion yn parhau i gael ei monitro. Oherwydd Covid-19 ni chaiff data diwedd cyfnod allweddol eu casglu yn ystod tymor yr haf. Bydd data ysgol mewnol yn cael eu monitro i sicrhau bod pob disgybl yn gwneud cynnydd adeg mynediad.

Mae tystiolaeth o'r nifer ar y gofrestr AAA/ADY yn dangos effaith yr ymyrraeth o fewn ysgolion. Dros amser mae'r nifer ar y gofrestr wedi newid yn sylweddol. Mae'r symud rheolaidd rhwng cyfnodau AAA / ADY yn dangos bod ymyrraeth yn cael effaith gadarnhaol. Cafwyd lleihad yn nifer y datganiadau a nifer y disgyblion ar y gofrestr ADY. Ceir cynnydd yn nifer y disgyblion ar y cam Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy/Cytundeb Adnoddau Gweithredol gan yr Ysgol a Mwy (SAP/SAPRA) sy'n adlewyrchu nifer y disgyblion sydd ag anghenion dwysach a mwy cymhleth sy'n dechrau yn ein hysgolion, a hefyd effaith Covid ar allu ysgolion i sicrhau ymateb graddedig ac ymyrraeth a darpariaeth AAA lawn yn ystod y flwyddyn.

	Gweithredu gan yr Ysgol		Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy / Cytundeb Adnoddau Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy		Datganiad	
Blynyddoedd	0-6	7-11	0-6	7-11	0-6	7-11
2021	849	739	473	289	7	71
	1588		762		78	
2020	792	839	274	176	7	62
	1788		717		72	
2019	940	861	384	229	21	68

Drafft

	1,801		613		89	
2018	1,078	850	360	195	25	77

Cam Gweithredu 5.4	Byddwn yn gwella'r ddarpariaeth a'r canlyniadau ar gyfer plant sy'n derbyn gofal er mwyn lleihau'r bylchau a nodwyd mewn cyrhaeddiad.	**Swyddog Arweiniol** **Catrin Petche Ysgolion**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Canlyniadau: Pob plentyn sy'n Derbyn Gofal wedi gwneud cynnydd priodol yn unol â'i anghenion.

Hyn wedi ei dystio gan ddata ar gyflawniad plant sy'n derbyn gofal ym mhob cyfnod allweddol.

Cynnydd hyd yma: At ei gilydd, mae perfformiad plant sy'n derbyn gofal yng Ngheredigion yn dda. Mae tystiolaeth monitro fewnol yn dangos bod disgyblion yn gwneud cynnydd o ran eu mynediad.
Ni fydd unrhyw adrodd ar ddata diwedd Cyfnod Allweddol oherwydd Covid-19.

Ar hyn o bryd mae 91 o blant mewn gofal ar y gofrestr, ac mae gan 55% o'r rhain ADY, ac mae gan 36% ohonynt Gytundeb Adnoddau Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy neu ddatganiad. Mae nifer y Plant sy'n Derbyn Gofal y tu allan i'r sir a leolir yng Ngheredigion o awdurdodau eraill wedi cynyddu yn ystod y flwyddyn. Ar hyn o bryd mae 42% o ddisgyblion Ceredigion sydd mewn gofal yn dod o'r tu allan i'r Awdurdod, mae gan 58% o'r rhain ADY sy'n golygu bod angen lefel ychwanegol o gymorth arnynt. Caiff y disgyblion eu haddysgu o fewn ein hysgolion prif ffrwd, fodd bynnag mewn rhai achosion mae angen darparu pecyn cwricwlwm amgen er mwyn ateb anghenion y disgybl. Bu hon yn her fawr dros y flwyddyn ddiwethaf oherwydd rheoliadau Covid.

Mae hyfforddiant chwarae'n seiliedig ar ymlyniad a pherthnasoedd ac ymarferion seiliedig ar drawma wedi cael eu datblygu ymhellach. Bu ffocws ychwanegol hefyd ar lesiant disgyblion. Mae pob ysgol wedi cael holiadur llesiant yr Awdurdod Lleol a phecyn cymorth llesiant. Mae hyn wedi

Draft

cynyddu gallu staff ysgol i ddeall ac ateb anghenion nifer fwy o ddisgyblion. Caiff effaith hyn ei monitro dros y flwyddyn nesaf. Mae hyfforddiant pellach wedi cael ei neilltuo ar gyfer 2021.			
Cam Gweithredu 5.5	Byddwn yn helpu dysgwyr o leiafrifoedd ethnig i gael mynediad i'r cwricwlwm er mwyn sicrhau eu bod yn cyflawni eu potensial ac yn gwella eu cyrhaeddiad.	**Swyddog Arweiniol** **Carole Price Ysgolion**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**
Canlyniadau: Darparu cymorth peripatetig parhaus a/neu ymyrraeth ar gyfer ysgolion a dargedwyd a gweithredu wedi ei gydlynu rhwng rhanddeiliaid o fewn yr Awdurdod Lleol. 5% o ddisgyblion wedi symud i fyny lefel o ran cynnydd Saesneg fel Iaith Ychwanegol, gydag 1% yn gwneud cynnydd o 2 lefel neu fwy. 64% o ddisgyblion ar god C-E, ac o'r rhain mae 61% yn (D) cymwys neu (E) rhugl.			
Cynnydd hyd yma:			
Cam Gweithredu 5.6	Byddwn yn datblygu ymyraethau wedi eu targedu i blant sy'n cael prydau ysgol am ddim.	**Swyddogion Arweiniol** **Vanessa Bowen / Gwion Dafydd Ysgolion**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **OREN**

Canlyniadau: Hyfforddiant a dargedwyd wedi ei ddarparu ar gyfer ymyraethau e.e. rhifedd, iaith, ADY, sgiliau meddwl. Hyfforddiant hefyd yn cefnogi'r defnydd effeithiol o Hafan a Phrydau Ysgol Am Ddim o fewn Asesiad Proffil.

Cynadleddau yn hyrwyddo dealltwriaeth ac ymyrraeth ar Fwlio, Llais y Plentyn, Iechyd a Llesiant.

Cynnydd hyd yma: Cynhaliwyd yr hyfforddiant ar-lein, bydd mwy i ddilyn gyda dyfodiad Cwricwlwm i Gymru Mehefin-Medi 2021. Hyfforddiant ADY yn cael ei ddiweddaru oherwydd newidiadau cyson i'r Mesur newydd. Hafan ar gau hyd yn hyn, gobeithio ail agor y ddarpariaeth ar ôl Mehefin 7fed.

Cam Gweithredu 5.7	Byddwn yn gwella adeiladau ysgol yn ôl yr angen ar y cyd â chynlluniau hygyrchedd ysgolion unigol.	**Swyddog Arweiniol** **Nia James Ysgolion**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Canlyniadau: Byddwn yn gwella adeiladau ysgol yn ôl yr angen ar y cyd â chynlluniau hygyrchedd ysgolion unigol.

Cynnydd hyd yma:

Dim diweddariadau wedi eu cwblhau yn ystod y cyfnod adrodd oherwydd ni thynnwyd sylw at unrhyw broblemau yn y cynlluniau hygyrchedd ysgolion.

Drafft

Cam Gweithredu 5.8	Byddwn yn gweithredu ein Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg.	**Swyddog Arweiniol** **Silyn Roberts Ysgolion**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Canlyniadau: Mae'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg yn ei le ac yn parhau tan 2021 hyd nes y cyhoeddir Cynllun Strategol 2021-2031.

Cynllun wedi ei weithredu a'r canlyniadau wedi eu monitro.

Cynnydd hyd yma:

O ganlyniad i Covid-19 a'r oedi a fu yn ei sgil, caiff Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg 2022-2032 ei gyflwyno bellach i Lywodraeth Cymru yn Ionawr 2022 ac os caiff ei gymeradwyo, bydd yn weithredol ym Medi 2022. Mae'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg cyfredol yn weithredol dros dro a chaiff cynnydd ar hwnnw ei adrodd arno yn Rhagfyr bob blwyddyn i Lywodraeth Cymru ar draws y saith canlyniad disgwyliedig.

Cam Gweithredu 5.9	NEET (nad ydynt mewn cyflogaeth, addysg na hyfforddiant) – byddwn yn cynyddu'r cyfleoedd a'r darpariaethau ar gyfer pobl ifanc sy'n agored i niwed a gefnogir gan gwricwlwm amgen. NEET – byddwn yn sicrhau bod buddion cymunedol yn cael eu cynnwys fel gofyniad craidd mewn pob contract caffael y Cyngor a bod canran y cyfleoedd Addysg, Cyflogaeth a Hyfforddiant a grëir yn cynyddu o'r flwyddyn flaenorol.	**Swyddog Arweiniol** **Mark Gleeson Porth Cymorth Cynnar**	**BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd** **GWYRDD**

Canlyniadau: Mae dau gwrs newydd wedi cael eu hychwanegu at y ddarpariaeth cwricwlwm amgen ers Medi 2019.

Mae cynnydd da yn cael ei wneud, mae holl gontractau caffael CSC yn cynnwys buddion cymunedol fel gofyniad craidd.

Caiff cynnydd ei fesur pan fydd data blynyddol NEET ar gael.
Cynnydd hyd yma: Ar yr adeg hon o'r flwyddyn rydym yn canolbwyntio ar gasglu data ar ymadawyr Blwyddyn 11. Mae Dysgu Gydol Oes a Sgiliau yn gweithio ar y cyd â Gyrfa Cymru, ysgolion a'r Gwasanaeth Ieuenctid i dargedu ymadawyr sydd heb benderfynu ar yrfa. Bydd HCT yn rhedeg nifer o sesiynau blasu ar gyfer dysgwyr cwricwlwm amgen ar ôl hanner tymor. Rydym wrthi'n cynnal trafodaethau i gynnal diwrnodau blasu ar gyfer ymadawyr Blwyddyn 11. Mae polisi'r Cyngor ar fuddion cymunedol a chanllawiau i dendrwyr ar gyfer nodi buddion cymunedol yn eu cynigion yn datgan, "Wrth ddewis prentisiaethau/lleoliadau gwaith neu gyflenwi cynlluniau Buddion Cymunedol rhaid i gontractwyr beidio â gwahaniaethu ar sail oedran, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, ailbennu rhywedd, hil, sipsiwn a theithwyr, crefydd neu gred, priodas a phartneriaeth sifil neu anabledd. At hynny, rhaid i gontractwyr roi sylw dyledus i ofynion Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 mewn perthynas â'r bobl a'r cynlluniau hyn.' **Buddion cymunedol ehangach** (lle mae contractwyr yn gallu cynnig darparu buddion cymdeithasol ac amgylcheddol ychwanegol yn uniongyrchol i'r Gymuned lle mae eu prosiect yn gweithredu). Mae'r rhain wedi eu categoreiddio fel: • Cymuned • Addysg • Cydraddoldeb ac Amrywiaeth (h.y. cyfleoedd cyflogaeth a hyfforddiant sy'n targedu grwpiau anodd eu cyrraedd (NEET hirdymor, anabl, lleiafrifoedd ethnig) • Amgylcheddol Gweler y gwerthusiadau tendro canlynol: • Contract safle Gwastraff Cartrefi Cilmaenllwyd (Penparc, Aberteifi) - contract wedi dechrau 01/03/21 - contract wedi ei arwyddo gyda chyswllt Buddion Cymunedol. Y prif gynnig yw ar gyfer lleoliadau profiad gwaith sydd wedi eu hatal dros dro ar hyn o bryd oherwydd Covid. • Fframwaith Ymgynghoriaeth Peirianneg Rhanbarthol (wedi ei gadeirio gan Gyngor Sir Caerfyrddin) • Contract safle Gwastraff Cartrefi Glan Yr Afon (i ddechrau 01/05/21) • Contract Gwastraff Deunyddiau Eildro Sych Cymysg (disgwylir iddo ddechrau 01/06/21, yn aros i gontract gael ei ddyfarnu)

<table>
<tr><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Cam Gweithredu 5.10</td><td>Byddwn yn helpu pobl hŷn a phobl anabl i fanteisio ar dechnolegau digidol a chydnabod buddion bod ar-lein.</td><td>Swyddog Arweiniol

Denise Owen Dysgu gydol Oes Porth Cymorth Cynnar</td><td>BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd

OREN</td></tr>
<tr><td colspan="4">Canlyniadau: Cynnydd yn nifer y cofrestriadau Dysgu Bro dros 50 oed.

Mwy o bobl dros 50 oed wedi cofrestru ar ddosbarthiadau llythrennedd digidol.

Mwy o bobl dros 50 oed wedi cofrestru ar ddosbarthiadau llythrennedd digidol gydag anabledd neu Anghenion Dysgu Ychwanegol.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Cynnydd hyd yma: Gyda dyfodiad y pandemig a chyfyngiadau'r cyfnod clo yn effeithio ar ddosbarthiadau, ni chyrhaeddwyd y targedau hyn. Yn ystod cyfyngiadau'r cyfnod clo rydym wedi darparu dosbarthiadau ar-lein i bobl, gan gynnwys dosbarth o bobl dros 65 oed. Lle nad yw dysgwyr wedi cael mynediad i brofiad digidol, rydym wedi gallu darparu gliniaduron ar eu cyfer i'w defnyddio gartref, ac mae hyn wedi bod o fantais i nifer o ddysgwyr ar draws amrywiaeth o bynciau, ac rydym hefyd wedi rhoi sesiynau i nifer o ddysgwyr ar sut i ddefnyddio Zoom neu Teams er mwyn cael mynediad i'r dosbarthiadau.</td></tr>
<tr><td>Cam Gweithredu 5.11</td><td>Byddwn yn cynnig cyrsiau 'Chwarae Gyda'n Gilydd' (Hyfforddiant Ymwybyddiaeth Anabledd) i ddisgyblion ysgol er mwyn codi ymwybyddiaeth o namau a sut i gynnwys ffrindiau mewn gweithgareddau corfforol cynhwysol.</td><td>Swyddogion Arweiniol

Steve Jones Porth Cymorth Cynnar</td><td>BRAG Glas, Coch, Oren, Gwyrdd

GWYRDD</td></tr>
</table>

Draft

Canlyniadau: Mewn partneriaeth ag AYP a Chwaraeon Cymru byddwn yn hyfforddi disgyblion ysgol a gwirfoddolwyr i ddysgu sut i addasu/cynnwys eraill mewn gweithgareddau chwaraeon a chorfforol.

Cynnydd hyd yma:

Mae modiwl Mini DIT (Chwarae Gyda'n Gilydd) wedi cael ei gynnwys yn hyfforddiant pob Llysgennad Ifanc. Rydym wedi hyfforddi dros 100 o Lysgenhadon Ifanc Efydd eleni gyda'r uned hon wedi ei chynnwys.

Draft